Georgica, s.r.o.
Hlavná ul. 641/36
986 01 Fiľakovo
IČO : 36 622 800
Tel.: +421 918 429 836
www.georgica.sk
ladislav.toth@georgica.sk
Georgica, s.r.o.

Fóliovník

„Prša, parcela KN-C č. 1002/5, k.ú. Prša“

Zámer podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení

Fiľakovo, január 2024

Kraj	*Banskobystrický*
Okres	Lučenec
Obec	Prša
Katastrálne územie	Prša
Parcela číslo	1002/5
Plocha navrhovanej činnosti:	2 798 m^2

Obsah

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 5
1. Názov (meno) 5
2. Identifikačné číslo 5
3. Sídlo 5
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa 5
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 6
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 6
1. Názov 6
2. Účel 6
3. Užívateľ 6
4. Charakter navrhovanej činnosti 7
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti 8
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000) 9
7. Termín zahájenia a skončenia výstavby navrhovanej činnosti 10
8. Stručný opis technického a technologického riešenia 10
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite 19
10. Celkové náklady (orientačné). 20
11. Dotknutá obec 21
12. Dotknutý samosprávny kraj 21
13. Dotknuté orgány 21
14. Povoľujúci orgán 21
15. Rezortný orgán 21
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 21
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 22
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA 22
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 22
1.1. Geomorfologické pomery 22
1.2. Horninové prostredie 23
1.3. Pôdne pomery 24
1.4. Klimatické pomery 24
1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery 26
1.6. Biotické pomery 29
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 34
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia 35
3.1. Demografické údaje 35
3.2. Sídla 36

3.3. Priemyselná výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch..... 37
3.4. Doprava..... 38
3.5. Technická infraštruktúra..... 38
3.6. Služby 39
3.7. História obce a ochrana kultúrneho dedičstva 39
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia 41
4.1. Znečistenie ovzdušia..... 41
4.2. Znečistenie podzemných a povrchových vôd..... 41
4.3. Zaťaženie územia hlukom..... 42
4.4. Odpady..... 42
4.5. Radónové riziko..... 43
4.6. Poškodenie vegetácie emisiami 43
4.7. Znečistenie horninového prostredia..... 43
4.8. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva..... 43
IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE..... 45
1. Požiadavky na vstupy 45
1.1. Záber pôdy..... 45
1.2. Zdroje a spotreba vody..... 45
1.3. Surovinové zabezpečenie..... 45
1.4. Energetické zdroje 46
1.5. Dopravné riešenie 46
1.6. Nároky na pracovné sily 46
1.7. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny 46
2. Údaje o výstupoch..... 47
2.1. Ovzdušie 47
2.2. Odpadové vody..... 47
2.3. Odpady..... 48
2.4. Hluk a vibrácie..... 50
2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia..... 51
2.6. Zápach a iné výstupy 51
2.7 Vyvolané investície..... 51
2.8. Iné výstupy..... 51
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie..... 51
4. Hodnotenie zdravotných rizík..... 54
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia 54
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 55
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 56
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území..... 56
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti..... 57

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie..... 57
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala 59
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi..... 59
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov 59
V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU..... 60
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu..... 60
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty 61
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu 62
VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA..... 63
VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU 63
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov..... 63
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru..... 64
3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie..... 64
VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU 64
IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV..... 64
1. Spracovatelia zámeru..... 64
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa..... 64

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV (MENO)

Georgica, s.r.o.

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

36 622 800

3. SÍDLO

Hlavná ul. 641/36
986 01 Fiľakovo

4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ladislav Tóth, konateľ spoločnosti
Csaba Tóth, konateľ spoločnosti
kontakt: +421 918 429 836

5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

Ladislav Tóth, konateľ
e-mail: ladislav.toth@georgica.sk
mobil : +421 918 429 836

Miesto konzultácie: Hlavná ul. 641/36, Fiľakovo

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. NÁZOV

Fóliovník, „Prša, parcela KN-C č. 1002/5, k.ú. Prša“

2. ÚČEL

Predmetom posudzovania je nová činnosť.
Jedná sa o umiestnenie fóliovníka v obci Prša, okres Lučenec. Navrhovaný fóliovník bude samostatne stojaci jednopodlažný objekt, ktorý bude využívaný na pestovanie sadeníc ovocných drevín. Pestovanie sadeníc bude prebiehať v zemine a v nádobách priamo položených na zemi. Navrhovaný je typizovaný profesionálny fóliovník, ktorý sa dodá so všetkými potrebnými certifikátmi a dokumentmi. Prístup k fóliovníku bude zabezpečený z jestvujúcej areálovej komunikácie. Navrhovaný je nový betónový povrch okolo jestvujúceho skladu. Nové prípojky pre fóliovník nie sú navrhované. Rozvody elektrickej energie a vody sa napoja na jestvujúce rozvody v areály. Fóliovník bude vykurovaný teplovodnými, teplovzdušnými jednotkami. Teplo bude zabezpečené z energetického centra, ktorý bude postavený neďaleko navrhovaného fóliovníka /nové energetické centrum je riešené v rámci iného projektu/.
Fóliovník môže byť funkčný aj bez vykurovania v prípade, že sa energetické centrum vybuduje neskoršie.

3. UŽÍVATEĽ

Georgica, s.r.o.
Hlavná ul. 641/36
986 01 Fiľakovo

IČO : 36 622 800
Tel.: +421 918 429 836
www.georgica.sk
ladislav.toth@georgica.sk
Georgica, s.r.o.

4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení (zákon č. 24/2006 Z.) sa jedná o novú činnosť**.** Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. realizácia činnosti patrí do

Základné parametre pre činnosť:
- fóliovník je uvedená v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z.

Tab. 9. Infraštruktúra			
Položka č. 16 Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy	Prahové hodnoty		Navrhovaná činnosť
	Povinné hodnotenie	Zisťovacie konanie	
		v zastavanom území od 10 000 m^2 podlahovej plochy, mimo zastavaného územia od 1 000 m^2 podlahovej plochy	**2 798 m^2** (podlieha zisťovaciemu konaniu)
Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR			

Spoločnosť Georgica, s.r.o. Fiľakovo ako navrhovateľ podľa zákona č. 24/2006 Z.z. predkladá zámer pre navrhovanú činnosť „Fóliovník, „Prša, parcela KN-C č. 1002/5, k.ú. Prša“.
Nakoľko bola dosiahnutá prahová hodnota navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z..

V súlade s ustanovením § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. navrhovaná činnosť bola posudzovaná v jednom variantnom riešení a v nulovom variante, t.j. stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Navrhovaná činnosť nie je riešená variantným spôsobom, preto vytvorenie súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu je bezpredmetné. Nakoľko sa nepredpokladá variantné riešenie navrhovanej činnosti je výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty taktiež bezpredmetné. Výber lokality a navrhovaná činnosť v uvedenom území je optimálnou pre využitie tohto priestoru, ktorý je súčasťou existujúceho areálu navrhovateľa.

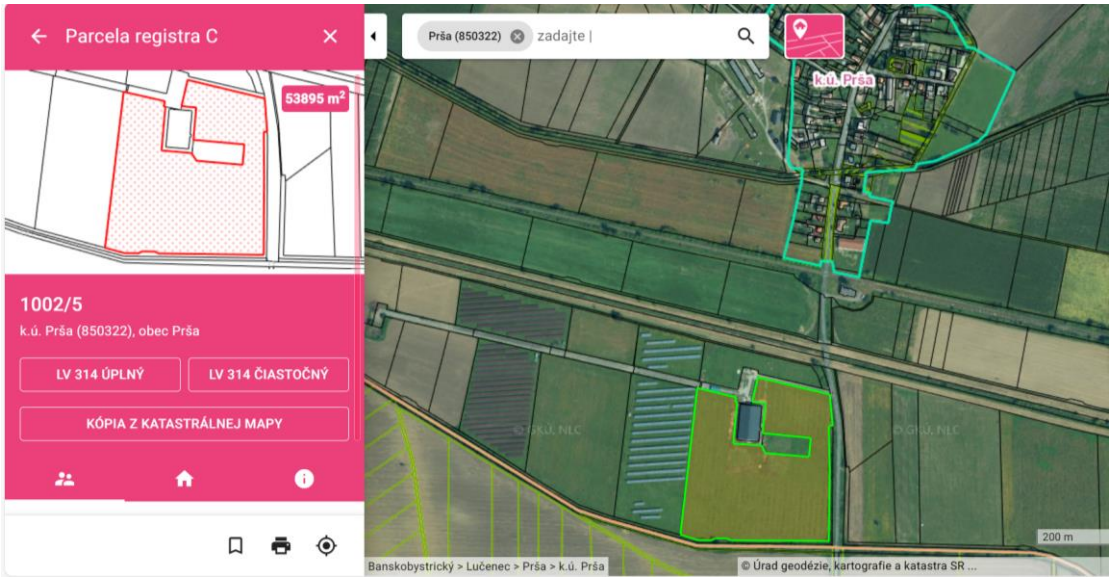
5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj	*Banskobystrický*
Okres	Lučenec
Obec	Prša
Katastrálne územie	Prša
Parcela číslo	1002/5, 1002/7
Zastavaná plocha navrhovaných stavieb:	fóliovník: 2 798 m^2 spevnené plochy: 1 207 m^2

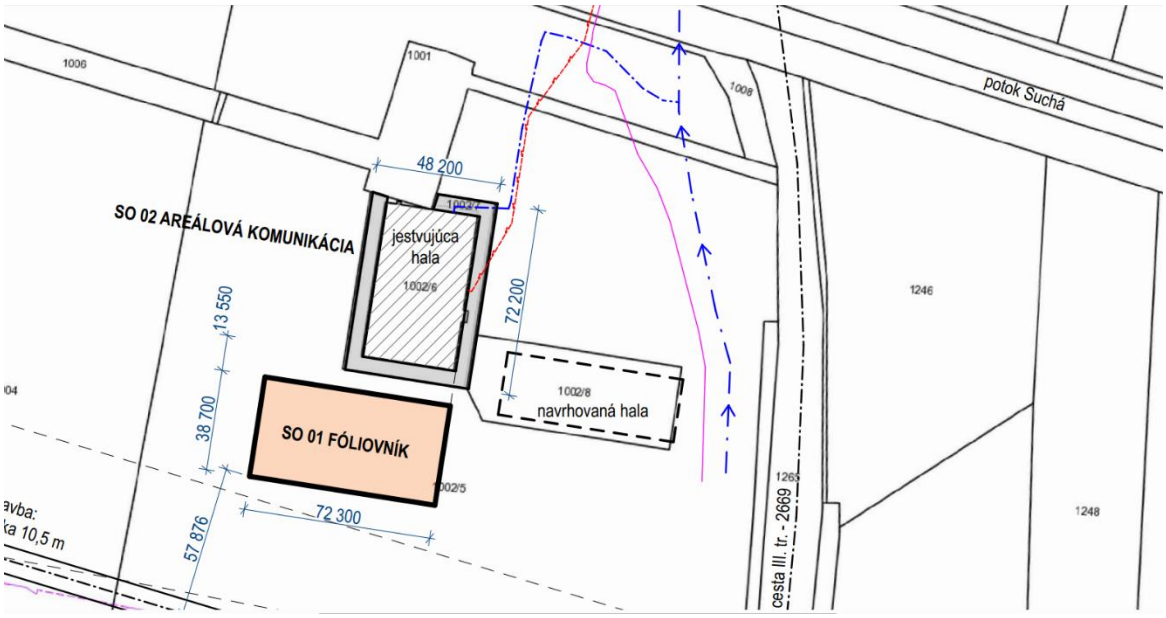
Zámer bude realizovaný v 1. stupni ochrany prírody a krajiny (všeobecná ochrana). Záujmová parcela 1002/5, k.ú. Prša nie je súčasťou evidovaných území NATURA 2000 na základe odborného stanoviska orgánu ochrany prírody a krajiny č. OU-LC-OSZP-2023/004293 zo dňa 17.03.2023. Existujúce objekty a navrhovaná činnosť sú umiestnené v katastrálnom území Prša, okres Lučenec, mimo zastavané územie obce Prša. Jedná sa o uzatvorený, kamerovým systémom monitorovaný areál, oplotený pletivom uchyteným v oceľových stĺpikoch. V areáli sa nachádzajú

- poľnohospodárska budova – sklad, súp. č. 99 o zastavanej ploche 2 193 m^2
- sociálne zázemie zamestnancov je súčasťou objektu skladu
- spevnená asfaltová plocha vrátane prístupovej cesty.

Jedná sa o samostatne stojaci objekt halového typu, obdĺžnikového tvaru so sedlovou strechou, ktorý slúži na poľnohospodárske a potravinárske účely. Stavba je napojená prípojkami (elektrika, voda) na verejne rozvody. Odvádzanie splaškových odpadových vôd je riešené do zbernej nádrže, obdobne sa zachytávajú aj zašpinené vody z čistiaceho procesu prevádzky, ktorá sa nachádza na pozemku vlastníka pozemku. Vykurovanie objektu je zabezpečene odpadovým teplom zo sušenia a elektrickými konektormi. Prístup k stavbe je zabezpečený z hlavného prístupového dopravného ťahu do obce Prša, jestvujúcim vjazdom s priľahlou spevnenou plochou, na ktorú objekt nadväzuje.

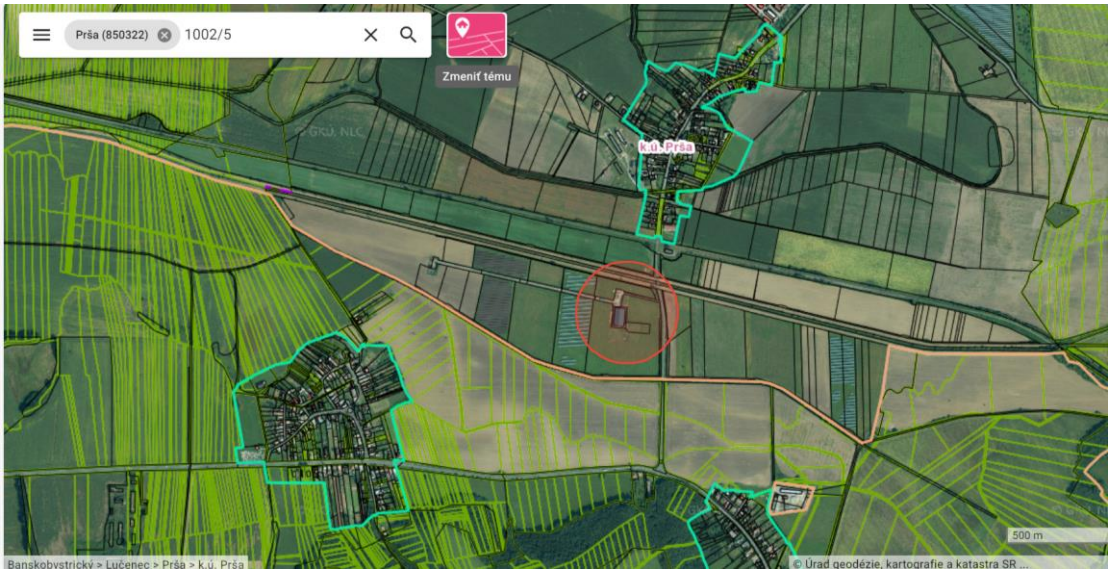


Plocha navrhovanej činnosti (rok 2023), https://zbgis.skgeodesy.sk/

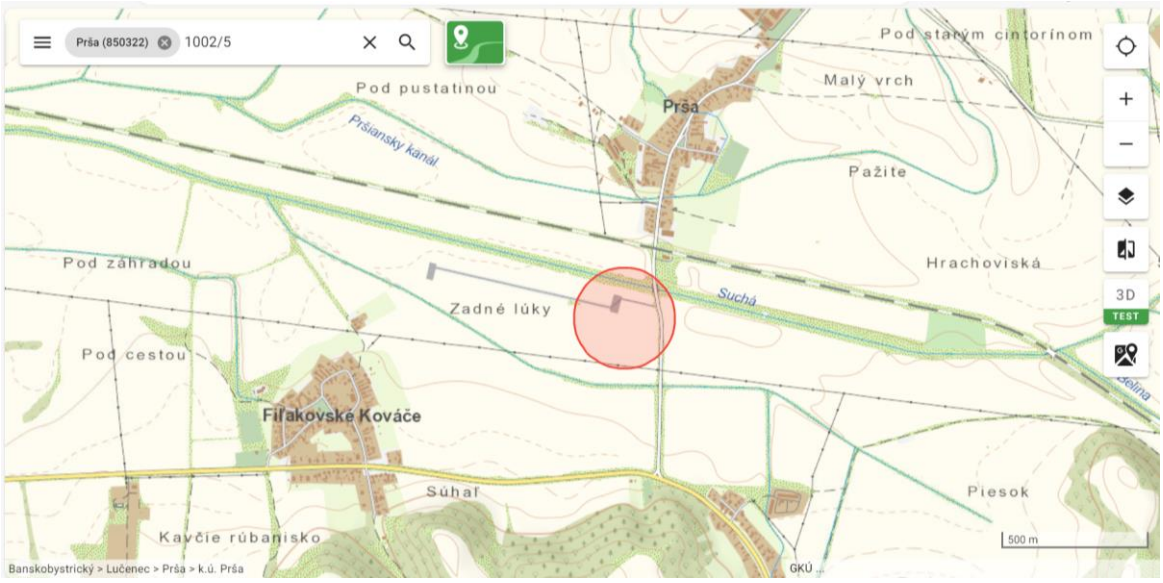


Objekt skladu bol daný do užívania kolaudačným rozhodnutím Obce Prša č. OcU/88/2021 zo dňa 29.11.2021. V súčasnom období navrhovateľ pripravuje podklady pre vydanie stavebného povolenia pre objekt haly na spracovanie vedľajších produktov výroby a zníženie energetickej náročnosti. Územné rozhodnutie na umiestnenie stavby na parc. KN-C č. 1002/8, k.ú. Prša vydala Obec Prša rozhodnutím č. OcÚ/72/2002 zo dňa 11.08.2022.
Zámer bude realizovaný v 1. stupni ochrany prírody a krajiny (všeobecná ochrana).

6. PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (MIERKA 1: 50 000)



Umiestnenie navrhovanej činnosti (ortofoto mapa), zdroj https://zbgis.skgeodesy.sk/



Umiestenie navrhovanej činnosti (základná mapa), zdroj https://zbgis.skgeodesy.sk/

7. TERMÍN ZAHÁJENIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Termín začatia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti je orientačný a bude sa odvíjať od priebehu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

- termín zahájenia činnosti: predpoklad 8/2024
- ukončenie stavebnej činnosti a uvedenie do prevádzky: nie je stanovené

Uvedená navrhovaná činnosť podlieha pripomienkovaním v stavebnom konaní a vydaním stavebného a kolaudačného rozhodnutia príslušného stavebného úradu ako v prípade existujúcej a pripravovanej stavby, nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti.

8. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

STAVEBNO-TECHNICKÉ RIEŠENIE

Lokalita navrhovanej stavby sa nachádza v obci Prša, mimo zastavané územie obce. Možnosť využitia jestvujúceho zázemia, už vybudované technologické a sociálne zariadenie, ktoré vyhovuje bez väčších zásahov aj pre navrhovanú stavbu, zníži náklady. Užívateľom a prevádzkovateľom objektov je v súčasnom období navrhovateľ Georgica, s.r.o. Fiľakovo.

Tab. 1: Prehľad o vlastníckych vzťahoch k užívaným nehnuteľnostiam:

Register parciel	*Parcela*	*Katastrálne územie*	*Druh pozemku*	*Vlastník*
KN-C	1002/5	Prša	Ovocný sad	LV 314
	1002/6		Zastavaná plocha a nádvorie	
	1002/8		Ostatná plocha	

Na severnej strane pozemku vedie areálová komunikácia z ktorej je prístup na pozemok. Navrhovaná stavba je plánovaná na južnej strane od jestvujúceho skladu. Pozemok je využívaný ako ovocný sad. Na pozemku v mieste stavby nie sú žiadne stavebné objekty, je tu nekvalitná pôda – navážky, na ktorom sa priamo nedá pestovať žiadne rastliny. Preto považujeme navrhované umiestnenie fóliovníka za výhodné. Pozemok má rovinatý charakter.
Objekty sú bez súpisného čísla. Manipulačná plocha pozostáva z betónových panelov.

Areál má vybudovanú vlastnú infraštruktúru – prístupové a manipulačné vnútorné spevnené, betónové plochy a vnútroareálové inžinierske siete (voda, elektrina).

Tab.2: Vymedzenie plochy areálu

Stavebný objekt (SO)	*Plocha v m^2*
Spevnené plochy (SO.02)	1 207
Zastavaná plocha fóliovníka (SO.01)	2 798
*z toho **úžitková plocha***	2 731,8
z toho administratívne a sociálne priestory	-
Plocha určená na navrhovanú činnosť	4 005
Počet zamestnancov	3
z toho administratíva	1
z toho robotníci	2

Navrhovaná činnosť bude novou činnosťou a to činnosti zariadenia na spracovanie orechov a vedľajších produktov výroby vrátane zníženia energetickej náročnosti výroby. Samotná prevádzka bude členená v nasledovných stavebných objektoch:

SO 01 Fóliovník
SO 02 Spevnená plocha (Areálová komunikácia)

Navrhovaný je typizovaný profesionálny fóliovník, ktorý sa dodá so všetkými potrebnými certifikátmi a dokumentmi. Prístup k fóliovníku bude zabezpečený z jestvujúcej areálovej komunikácie. Navrhovaný je nový betónový povrch okolo jestvujúceho skladu.

Tab. 3: Stavebné objekty v bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti

Existujúce a navrhované objekty areálu			
Stavebný objekt	Stav	Umiestnenie parcela KN-C	Činnosť
Sklad	bez zmeny	1002/6	Spracovanie orechov
Sociálne zariadenia	bez zmeny	1002/6	-
Navrhovaná stavba	bez zmeny	1002/8	Spracovanie vedľajších produktov výroby a zníženie energetickej náročnosti
Manipulačná plocha	bez zmeny	1002/7	Príjazdová komunikácia a spevnená plocha

URBANISTICKÉ, ARCHITEKTONICKÉ A TECHNICKÉ RIEŠENIE STAVBY

Obec Prša nemá spracovaný územný plán obce. Grafická časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický samosprávny kraj v platnom znení je spracovaná v mierke 1:50 000 a nerieši umiestnenie stavieb na konkrétne parcely. Na dotknuté parcely však majú priamu väzbu regulatívy zo záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení, ktoré je nutné rešpektovať.

Urbanistické riešenie

Pri urbanistickom riešení sa vychádzalo hlavne z polohy stavby, z požiadaviek investora a z prístupu na pozemok. Prístup k budove je navrhnutý pomocou jestvujúcej areálovej komunikácie. Presné umiestnenie a vzdialenosť od hraníc pozemkov je znázornený na výkrese F - Situácia.

Architektonické a dispozičné riešenie

Fóliovník bude využívaný na komerčné pestovanie sadeníc ovocných drevín. Navrhovaný je typizovaný profesionálny fóliovník, ktorý sa dodá so všetkými potrebnými certifikátmi a dokumentmi. Fóliovník bude typickým poľnohospodárskym objektom, kde architektonický výraz vychádza z funkcie objektov. Opláštenie fóliovníka bude tvoriť dvojitá nafukovaná fólia. Dispozičné riešenie je navrhnuté podľa požiadaviek investora, zohľadňujúc použitú technológiou. Vnútorný priestor nebude členený. Vnútornú plochu bude tvoriť vyrovnaná, pôvodná zemina. Pestovateľská časť je navrhnutá z 3 lodí šírky 12,8 m = 38,4 m, rovnomerných oblúkov tradičného fóliovníkového tvaru postavených na oceľových stĺpoch. Dĺžka bude 24 x 3,0 m = 72,0 m. Výška stĺpov bude 5,50 m, celková navrhovaná výška 9,3 m. Vchody budú situované na západnej a východnej strane. Prístup k vchodom bude z navrhovaných spevnených plôch, ktoré budú napojené na jestvujúce areálové komunikácie.

STAVEBNO-TECHNICKÉ RIEŠENIE

Stavebný objekt SO.01 Fóliovník

Fóliovník musí spĺňať požiadavky normy EN 13031-1, ktorá bola schválená na priame používanie ako STN– Skleníky, príloha E4 Fóliovníky - Rozmery a konštrukcia. Navrhovaný model je navrhnutý na zaťaženie snehom (STN EN 13031-1) v zóne 3 (permanentné zaťaženie 82daN/m2 a zaťaženie vetrom v zóne 4 (kategória terénu II, 96km/h), max. nadmorská výška 400m n.m.

Zemné práce

Zemné práce sa prevedú pri výkopoch základov a pri terénnych úpravách. Uvažujeme strojové, pri blízkosti inžinierskych sietí ručné výkopy. Vykopaná zemina sa použije na násypy a terénne úpravy po výstavbe, prebytočná zemina sa odvezie na skládku inertného odpadu alebo do zariadenia na spätné zasypávanie. So spodnou vodou netreba uvažovať, predpokladaná ustálená hladina spodnej vody je na úrovni cca. -3,0m.
Pred začatím stavebných prác treba vykonať hrubú niveláciu grédrovaním s presnosťou 5 cm tolerancie a zhutniť na požadovanú hodnotu. Únosnosť pôdy musí byť najmenej 0,18 N/mm^2. Spätné zásypy stavebných jám budú realizované zhutnenou triedenou zeminou tak, aby nedochádzalo k poklesom terénnych úprav v okolí objektov, zeminu treba zhutniť na Edef= 60Mpa.

Použitá zemina nesmie byť mokrá. Zásypy jednotlivých inžinierskych sietí sa zrealizujú podľa príslušných STN a predpisov. Pri vykonávaní zemných prác je potrebné dodržiavať všetky ustanovenia STN 73 3050 – Zemné práce.

Základové konštrukcie

Oceľové stĺpy budú uchytené na betónové zaťažovacie bloky, ktoré budú osadené v zemi. Ich presný rozmer je daný výrobcom (podľa konštrukcie a zaťaženia) a statickým prepočtom pre konkrétne miesto uloženia (na základe geologického posudku, ktorý bude vyhotovený v ďalšej fáze projektových prác). Zaťažovacie bloky je nutné vyhotoviť s vysokou presnosťou. Presné rozmery základov bude riešiť vykonávací projekt.

Oceľová nosná konštrukcia

Viacloďový tunel na stĺpoch kotvený na betónových mikropilótach, s inštalovaným žľabom medzi oblúkmi, ktorý slúži na odvádzanie dažďovej vody, s obojstranným strešným vetraním na každej lodi. Nosnú konštrukciu budú tvoriť oceľové rámy, ktoré budú galvanizované, alebo bude aplikovaná iná odolná ochrana všetkých hlavných oceľových prvkov fóliovníka (t.j. žľaby, stĺpy, prvky oblúka). Rámy sa skladajú zo stĺpov a z oblúkov. Rozmer stĺpov bude 80x80mm, hr. steny profilu obvodových stĺpov 3mm resp. 2mm (vnútorné stĺpy). Stĺpy na čelových stenách budú mať rozmer 140x80x3mm. Vložky, ktoré budú osadené do betónových pätiek majú rozmer na vonkajších stĺpoch 70x70x1600mm, hr. steny 2mm, resp. na vnútorných stĺpoch 70x70x1200mm hr. steny 1.5mm. V smere dĺžky fóliovníka sú stĺpy umiestnené 3,0m od seba, Hrúbka steny stĺpového profilu zabezpečuje extrémnu tuhosť konštrukcie. Výstuže medzi druhým a tretím stĺpom zabezpečujú stabilitu aj pri extrémnych klimatických podmienkach. Oblúky sú navrhované z oceľových rúr d90mm oválneho tvaru. Pod hlavným oblúkom je namontovaný pomocný konštrukčný rám, Ø32 a Ø45mm. Odstup medzi dvoma oblúkmi je 3 m. Štít je podoprený trubkami v tvare V, ktoré slúžia na stuženie profilu na štíte a ako oj vetracieho okna. V štíte bude osadený profil 60x35mm. Žľabové profily majú aj funkciu priečneho trámu, špeciálne navrhnutý tvar sa nasúva na stĺpy. Navrhované žľabové profily majú rozvinutú šírku 555mm, hrúbka steny plechu je 1.5mm. Do tvarovaného kraja sa skrutkujú spojovacie prvky, pomocou ktorých sa inštalujú oblúky. Všetky profily obdĺžnikového alebo štvorcového prierezu budú mať okrem zinkovania aj lakovaný povrch. Tento lakovaný povrch chráni kov proti bielej hrdzi. Vďaka tomuto lakovanému povrchu dosahuje odolnosť voči korózii úroveň niekoľkonásobne vyššiu ako pre zinkovanie Z450 a vyššie.

Poznámka
Uvedené rozmery konštrukčných prvkov sú informatívne. V každom prípade sa požaduje, aby dodávateľ súlad navrhnutej konštrukcie s normou STN EN 13031-1 potvrdil prehlásením o zhode, s uvedením konkrétneho miesta a podmienok, resp. zaťaženia snehom, zaťaženia vetrom, technológiami a rastlinami v zmysle požadovaných parametrov uvedených v tejto technickej správe.

Opláštenie

Navrhovaný fóliovník bude vybavený systémom na nafukovanie fóliového „vankúša“ pomocou turbín. Vzduch z interiéru sa vháňa medzi dve vrstvy fólie, kde táto vzduchová medzera má funkciu tepelnej izolácie. Vzduch z turbín je vháňaný medzi dve vrstvy pomocou rúr. Jednotlivé časti opláštenia sú prepojené ohybnou hadicou. Použité dve vrstvy fólie majú efekt rozptylu svetla, čo zabráni „spáleniu“ rastliny spôsobené silnými slnečnými lúčmi.

Nafukovanie fólie je navrhnuté aj na bočných stranách, ako aj na čele fóliovníka. Fixácia fólie je riešená pomocou klipových pásov na prvom a poslednom oblúku. Na strope sa fólia uchytáva taktiež pomocou klipov. Pri vetracích strešných oknách je fóliový pás prerušený. Dvojitou nafukovanou fóliou dosiahneme energetickú úsporu až 25-30%. Vďaka nafúknutiu fólie zabezpečíme dlhšiu životnosť fólie a vyššiu priepustnosť svetla aj po rokoch používania. Navrhovaná je špeciálna koextrudovaná trojvrstvová fólia s dlhou životnosťou. Požadujeme garanciu na 48 mesiacov. Fólia je navrhovaná priehľadná s vysokou difúziou svetla, hrúbka 180 mikrónov. Vnútorná vrstva bude mať protikondenzačný povlak. Na čele a bočnej stene je navrhnutá 200 mikrónová fólia bez protikondenzačného činidla. Na fóliu požadujeme garanciu minimálne 48 mesiacov. /skutočnú životnosť fólie predpokladáme na min. 8 rokov/

Sokel

Sokel bude tvoriť obvodový betónový múrik výška min. 30cm, šírka min. 30cm z DT tvárnic, alebo sa vybuduje železobetónový, monolitický sokel. Podlaha Podlahu v celom pestovateľskom bloku bude tvoriť vyrovnaná zemina.

Vetranie

Navrhnuté je stropné vetranie na obe strany strechy. Bude ovládané pomocou elektromotorov, budú riadené centrálnou ovládaciu jednotku. Ovládač je vybavený senzormi: meranie teploty vzduchu, meranie rýchlosti vetra, senzor dažďa, senzor vlhkosti vzduchu. Vetracie okno zaberá cca 20% celkovej plochy strechy. Šírka jedného okna je min. 1,8 m. Okná sa otvárajú na jednej strane strechy naraz v jednom bloku. Jedno okno je ovládané jedným motorom, každých 3,0 m bude okno stabilizované pomocou ozubenej lišty, v ktorej sa pohybuje ozubené koleso, napojené na tyč po celej dĺžke fóliovníka. T.j., keď počítač na základe informácií zo senzorov zapne motory, motor poháňa jednu tyč - oj, na ktorej sú ozubené kolesá, ktoré potom pohybujú všetky ozubené pásy. Tento systém zabráni prehnutiu a deformácii okna. Navrhovaná veľkosť otvoru pri plnom otvorení okna je 180cm. Tesnenie okien bude zabezpečené gumeným profilom. Aby kondenzát z okien neodkvapkával, navrhujeme systém ktorý ho zbiera do vnútra profilu a následne odvádza do exteriéru. Zber kondenzátu mimo okien bude zabezpečené do hlavných žľabov z vnútornej strany opláštenia. Okrem týchto profilov navrhujeme na zber kondenzovanej vody spodný hliníkový žľab, ktorý sa inštaluje pod hlavný oceľový žľab.

Tepelná a tieniaca clona

Energetická clona bude zabezpečovať výrazné zníženie potreby tepla. Požiadavky na energetickú clonu Navrhovaný je typizovaný výrobok od renomovaného výrobcu. Horizontálny a vertikálny energetický štít zabezpečí min.40 % úsporu energie. Horizontálny energetický štít sa bude otvárať od jednej kratovnice po druhú, t.j. 3,0m. Profily systému energetického štítu sa pohybujú aktivitou elektromotora, ktorý poháňa lanko. Lanká sa navíjajú na rolovaciu tyč. Funkčný blok bude poháňaný nezávislým sprevodovaným elektromotorom. Motor bude mať poistné koncové spínače. Polyesterové podporné laná budú natiahnuté od jedného čela po druhé čelo na ktoré bude prichytená textília špeciálnymi klipmi z nehrdzavujúcej ocele. Na jednu loď 12,8m pripadá 10 podporných lán (polyester 2,5mm) pod textíliou a 5 polyesterových lán (2,5mm) nad textíliou. Textília energetického štítu je navrhnutá s priepustnosťou svetla 85%.

Brány
Na prístup do fóliovníka budú slúžiť hliníkové brány 3,00 x 3,00 m s výplňou z komôrkovej polykarbonátovej platne. Počet 4 kusov.

Technické zariadenie stavby

Nové napojenie na inžinierske siete nie sú potrebné, jestvujúce prípojky vyhovujú pre navrhovaný fóliovník.

Elektroinštalácie

Bilancia spotreby el. energie:
Elektrická inštalácia

Pi = 15,0 kW
Ps = 9,0 kW

Rozvod silnoprúdu:

Hlavný rozvádzač budovy bude napojený od existujúceho hlavného rozvádzača káblom typu CYKY-J 5x16mm2 cca. 75m. Silové rozvody realizovať v zmysle STN33 2000-5-52, STN 33 2130, STN 33 2000-5-51:2010 a ostatných súvisiacich noriem a predpisov. Krytie prístrojov, strojov, zariadení a el. inštalačného materiálu musí zodpovedať danému prostrediu v zmysle STN 33 2000-5-51:2010. Silový rozvod vyhotoviť s príslušnými káblami vedené v plastových ochranných rúrach montované na konštrukciu fóliovníka. Silový rozvod vyhotoviť s príslušnými káblami / navrhnutými káblami, istenými ističmi, v zmysle STN 33 2000-4-43, STN 33 2000-4-473, STN 33 2000-5-52:2012- 04. Ochranu pred nebezpečným dotykovým napätím vyhotoviť v zmysle STN 33 2000-4-41:2019-03 samočinným odpojením napájania, zvýšenú hlavným pospájaním, doplnkovú prúdovými chráničmi. Nový rozvod nn je navrhnutý káblami nasledovne: - kábel CYKY-J 5(C) x 2,5 mm2 pre čerpadlá, motory - kábel CYKY-J 3(C) x 2,5 mm2 pre ovládacie rozvádzače - káble CYKY-J 5(C) x 6mm2 pre zásuvkové kombinácie Káble budú umiestnené v plastových ochranných rúrach. Na zastavenie elektrického zariadenia v prípade nebezpečného stavu, resp. požiaru bude na dverách rozvádzača RH umiestnené tlačidlo STOP. V súlade s čl. 4.3.5 STN 92 0203 prvok STOP tlačítko musí byť chránený proti neoprávnenému či náhodnému použitiu. Na ekvipotenciálne svorkovnice EPS treba pripojiť vodovod, armovací výstuž bet. konštrukcie objektu, iné kovové konštrukcie....atď. Všetky spoje konštrukcie objektu musia byť vzájomne dostatočne vodivo spojené a pripojené na uzemnenie.

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom:
Kde sa používa SELV (bezpečné malé napätie), zabezpečí sa ochrana pred priamym dotykom: - zábranami alebo krytmi, ktoré poskytujú stupeň ochrany najmenej IPXX B, -izoláciou schopnou odolávať skúšobnému napätiu 500 V striedavého prúdu po dobu 1 minúty.

Doplnkové pospájanie:
Doplnkové pospájanie – miestne – musí spojiť všetky neživé časti v zónach 1, 2, 3 a ochranné vodiče zásuviek s ďalej uvedenými cudzími vodivými časťami v zónach 0, 1, 2, 3: kovovými napájacími rúrkami, a kovovými rúrkami odpadov, prístupnými kovovými stavebnými prvkami (kovové zárubne dverí, okenné rámy a pod. sa nepovažujú za stavebné prvky budovy), s ostatnými vodivými predmetmi. Pospájanie musí byť vyhotovené Cu vodičom s minimálnym prierezom 4

alebo 6 mm2. Spojenie medzi ochrannými vodičmi a cudzími vodivými prvkami má byť vyhotovené v tesnej blízkosti priestoru.

Bleskozvod a uzemnenie

Bude vyhotovené pripojením hlavnej nosnej konštrukcie objektu na obvodový uzemňovač. Uzemňovač typ B okolo základov objektu bude zhotovený z vodorovných vodičov FeZn 30x4mm uložených v hĺbke v zmysle STN EN 62305-3. Všetky spoje budú realizované typizovanými svorkami a chránené proti korózii náterom. Na dosiahnutie vhodného odporu uzemnenia bude zemnič doplnený o zvislé tyčové zemniče ZT2. Všetky často oceľovej konštrukcie musia byť spoľahlivo vzájomne prepojené skrutkovými spojmi s vejárovou podložkou, zváraním alebo iným spôsobom uvedeným v STN. Prechodový zemný odpor spoločného zemniča nesmie byť viac ako 10 Ohm !

Závlahový systém

Zásobenie závlahovou vodou

Na zavlažovanie bude použitá voda z jestvujúceho areálového rozvodu a dažďová voda zo strechy navrhovaného fóliovníka. Budova sa napojí na jestvujúci areálový rozvod vody HDPE. Napojenie musí byť realizované v nezámrznej hĺbke.

Popis systému

Navrhované typizované zariadenie sa umiestni vo fóliovníku. Skladá sa: nádrž na uskladnenie vody, nádrže na uskladnenie živín, zmiešavacia jednotka na princípe využitia prúdenia vody, vrátane filtrácie a podávacieho čerpadla. Nádrž bude zásobovaný jednak z areálového rozvodu vody, jednak dažďovou vodou z odvodňovacieho systému strechy. Z nádrže sa pomocou centrálneho závlahového čerpadla dopraví voda k odberným miestam. Súčasťou systému je spoločný dózovač hnojiva a diskový filter pre vnútorné dva závlahové mosty a jednu vonkajšiu závlahovú rampu. Mostová závlaha pre dopestovanie sadeníc zabezpečí najkvalitnejšiu aplikáciu závlahovej vody. Na závlahu vo fóliovníku sa použijú zavesené závlahové mosty. Závlahový systém bude riadený vlastnou automatikou alebo manuálne. Ovládacia jednotka bude riadiť - hlavný ventil, pohyb závlahového mostu a dĺžku cyklu. Zariadenie je vyhotovené na celú šírku pestovateľskej plochy. Vykonáva priamočiary pohyb na celú dĺžku tam a späť a aplikuje dávku závlahovej vody, prípadne zahmlieva alebo postrekuje. Môže byť ovládaná ručne, poloautomaticky alebo automaticky. Závlahový most je poháňaný elektromotorom. Bude vyhotovený s nastaviteľnou výškou. Bude vybavený špeciálnymi 3-pletovými aplikačnými tryskami. Na 3-plete sú umiestnené 3 trysky, každá z nich plní inú funkciu (závlaha, zahmlievanie, postrek). Funkcie mostovej závlahy: Závlaha - Ovládaná je od ovládacieho rozvádzača kde môžeme nastaviť dobu závlahy. Závlaha sa po vykonaní zvoleného časového úseku automaticky vypne. Zahmlievanie - Systém je podobný ako u závlah. Tripletové trysky sa prepnú do polohy zahmlievania. Funkcia zahmlievanie slúži pre ochladzovanie mikroklímy počas horúčav v letnom období. Postrekovanie, hnojenie - Hnojivo alebo fungicíd je pridávaný dávkovačom z nádoby v presnom pomere do systému. Tripletové trysky sa prepnú do polohy postrekovania. Všetky kovové súčiastky budú žiarovo zinkované.

Vykurovanie

Vykurovanie fóliovníka bude zabezpečené pomocou teplovzdušných fukárov s odovzdávaním tepla z teplovodného systému (tzv. fancoilov). Teplo bude dodávané z nového energetického centra, ktorý bude postavený neďaleko navrhovaného fóliovníka. Potrebný tepelný výkon zdroja: 230 kW. Uvažujeme s vykurovaním hlavne v mesiacoch marec, apríl, máj. Fóliovník môže byť funkčný aj bez vykurovania v prípade, že sa energetické centrum vybuduje neskoršie.

Stavebný objekt SO.02 Spevnené plochy

Navrhovaná je úprava jestvujúcej areálovej komunikácie, ktorá má zabezpečiť premávku vozidiel k fóliovníku. Napája sa na komunikačnú plochu pred jestvujúcou halou. Je navrhnutá ako dvojpruhová, obojsmerná komunikácia šírky 6,0m. Jestvujúci podklad zo štrkodrviny sa vyrovná vrstvou štrkodrviny a vyhotoví sa komunikácia z cestného betónu.

Konštrukcia vozovky:

CESTNÝ BETÓN CBIII STN 73 6123 200mm
ŠTRKODRVINA 0-32 ŠD, 63GP STN 73 6126 cca. 50mm - priemerná hrúbka jestvujúci podklad zo štrkodrviny

Odvodnenie
Odvodnenie bude zabezpečené priečnym sklonom na okolitý terén. Navrhovaný sklon 2%.

Postup výstavby
Pre výstavbu platia štandardné postupy výstavby:

- vytýčenie staveniska a podzemných inžinierskych sietí
- vyrovnanie podkladu potrebnou vrstvou štrkodrviny
- vyhotovenie cementobetónovej vozovky
- dokončovacie práce
- zahumusovanie svahov a upravovaných plôch

Príprava územia, podklad

V rámci prípravy územia sa vytýči navrhovaná spevnená plocha, skontroluje sa či na celej ploche je dostatočne pevný jestvujúci podklad a skontroluje sa výška jestvujúceho podkladu. Na miestach s nevyhovujúcim podkladom sa vytvorí nová podkladná vrstva zo štrkodrviny fr. 0-63mm, resp. sa upraví výška. Po hrubej príprave podkladu sa vyrovná vrstvou štrkodrviny 0-32mm. Podkladové vrstvy sú definované v STN 73 6114 Vozovky pozemných komunikácií. Zhotovujú sa podľa STN 73 6125 Stavba vozoviek – stabilizované podklady a podľa STN 73 6126 Stavba vozoviek – nestmelené podklady. Podkladné vrstvy sa nemajú zhotovovať ak hrozí nebezpečenstvo, že teplota pri kladení klesne pod 5o C. Kladenie sa nesmie vykonávať ani pri silnom alebo dlhotrvajúcom daždi. Po rozprestretí sa hneď začne so zhutňovaním. Zhutňuje sa každá vrstva samostatne. Vrstva sa zhutňuje od okrajov ku stredu. Zhutňovanie sa opakuje až po dosiahnutie požadovanej miery zhutnenia. Nestmelená vrstva zo štrkodrviny musí byť v technologicky najkratšom čase prekrytá nadväzujúcou vrstvou. Pred pokládkou ďalšej vrstvy sa kontroluje modul pretvárnosti z druhého zaťažovacieho cyklu E def2 statickou zaťažovacou skúškou. Pomer E def2 / E def2 musí byť menší

ako 2,5. Podkladná vrstva musí byť zhotovená v priečnom sklone podľa projektovej dokumentácie, tak aby bolo vždy zabezpečené jej odvodnenie. Dokončený podklad musí byť zhotoviteľom chránený – nesmú byť na ňom skládky materiálov ani parkovanie vozidiel. Obmedzené musia byť aj prejazdy vozidiel.

Cementobetónová vozovka – požiadavky

Ošetrovanie a ochrana povrchu

Cementobetónový kryt vozovky sa musí ihneď po dohotovení chrániť proti rýchlemu odparovaniu vody napr. ochranným postrekom parotesnými látkami, prikrytím fóliami a podobne. Spôsob ochrany musí byť primeraný daným klimatickým podmienkam. Pri očakávanom rýchlom ochladení je potrebné čerstvý betón chrániť najmenej do doby narezania škár tepelno-izolačnými rohožami. Ustanovenia o dobe ošetrovania, o ochrane proti teplotným trhlinám a proti mrazu sú obsiahnuté v norme STN EN 206-1. Konkrétny spôsob a dobu ochrany musí ešte pred začatím prác odsúhlasiť objednávateľ. Jednotlivé druhy ochrany povrchu cementobetónového krytu je možné používať samostatne alebo v kombinácii. Ak sa ošetrovanie naruší (napr. vplyvom vetra), je nevyhnutné zabezpečiť jeho bezprostrednú obnovu. Ochrana sa musí vykonávať celoplošne na všetkých povrchových častiach krytu (i na bočných stenách).

Rezanie a tesnenie škár

Po vybudovaní betónovej vozovky sa narežú škáry, tak aby maximálna plocha betónovej dosky bola 25 m2. Škáry sa vyplnia trvalo pružným tmelom. Vhodný čas rezania je potrebné voliť tak, aby sa predišlo vzniku nesúmerných zmrašťovacích trhlín. Pri rezaní sa nesmú poškodiť hrany škár vytrhávaním zŕn kameniva. Poloha priečnych a pozdĺžnych škár sa vyznačuje na betónovom kryte vozovky s presnosťou ±10 mm. Na rezanie zatvrdnutého cementobetónového krytu vozoviek sa použijú kotúčové píly s reznými kotúčmi hrúbky najviac 4 mm. Hĺbka rezu podľa STN 73 6123 sa odporúča pri priečnych škárach s klznými tŕňmi 0,25 h - 0,30 h a pri pozdĺžnych kotevných škárach 0,30 h - 0,35 h, kde "h" je hrúbka cementobetónového krytu. Z dôvodov správneho utesnenia škár sa tieto v hornej časti rozšíria podľa požiadaviek výrobcu tesniacich hmôt. Pred uvedením vozovky do prevádzky musia byť všetky škáry v cementobetónovom kryte dôkladne utesnené. Požadovaná drsnosť sa zabezpečí metličkovou úpravou povrchu.

Dokončovacie práce

Dokončovacie práce pozostávajú z dosypania a zhutnenia krajníc, zahumusovania svahov a upravovaných plôch v hrúbke 0,15m.

Ochrana podzemných vôd počas výstavby

Zemné práce na komunikáciách neovplyvnia režim podzemných vôd. Dodržanie kvality podzemných vôd je potrebné počas výstavby zabezpečiť dodržaním disciplíny stavebných prác a dobrého technického stavu mechanizmov.

Ochrana prostredia pred prašnosťou

V období prevádzky komunikácií neprichádza už faktor prašnosti prostredia do úvahy, nakoľko kryt vozovky bude bezprašný a predpokladá sa vykonávanie pravidelnej údržby a čistenie vozovky.

Počas výstavby bude potrebné zo strany dodávateľa stavby udržiavať čistotu používaných verejných prístupových komunikácií.

Nároky statickej dopravy

Nepredpokladá sa prijatie nových zamestnancov, preto sa neuvažuje s vybudovaním nových parkovacích miest. Dopravné značenie Dopravné značenie v prípade potreby bude riešené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Zdravotechnika a areálové prípojky

Nové prípojky pre fóliovník nie sú navrhované. Rozvody elektrickej energie a vody sa napoja na jestvujúce rozvody v areály. Fóliovník bude vykurovaný teplovodnými, teplovzdušnými jednotkami. Teplo bude zabezpečené z energetického centra, ktorý bude postavený neďaleko navrhovaného fóliovníka /nové energetické centrum je riešené v rámci iného projektu/.
Sociálne vybavenie - šatňa a WC - zamestnancov sú zabezpečené v jestvujúcej budove v areáli.

Potrebný tepelný výkon zdroja: 230 kW. Fóliovník môže byť funkčný aj bez vykurovania v prípade, že sa energetické centrum vybuduje neskoršie.

TECHNOLOGICKÉ PESTOVANIA

Pestovanie bude prebiehať v zemi alebo v substráte v kontajneroch, ktoré budú položené na zemi. Na závlahu vo fóliovníku sa použije zavesená závlahová rampa. Závlahový systém bude riadený vlastnou automatikou alebo manuálne. Fóliovník bude vybavený automatickým vetraním, ktoré je riadené ovládacou jednotkou.

9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Variant č. 1

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy. Navrhovaná činnosť nebude riešená variantným spôsobom preto vytvorenie súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu je bezpredmetné.
Nakoľko sa nepredpokladá variantné riešenie navrhovanej činnosti je výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty taktiež bezpredmetné. Výber lokality a navrhovaná činnosť v uvedenom území je optimálnou pre využitie tohto priestoru, ktorý je súčasťou existujúceho areálu navrhovateľa.

Nulový variant

Nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal ak sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti ostane zachovaný súčasný stav plochy, t.j. budú nevyužívané a postupne budú nevyužiteľné. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok ba naopak priamo bude na ňu nadväzovať.
V súlade s ustanovením § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. navrhovateľ uplatnil výnimku zo zákona a upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.
Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti odôvodňujeme nasledovnými skutočnosťami:

1. Navrhovateľ v súčasnosti nedisponuje inou lokalitou, ktorá by bola vhodná na umiestnenie uvedeného fóliovníka a na prevádzkovanie navrhovanej činnosti. Existujúca prevádzka disponuje postačujúcimi kapacitami umiestnenia objektu.
2. Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.
3. So zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok možno konštatovať, že nie je reálny predpoklad, že by realizácia zámeru vyvolala súvislosti, ktoré môžu ovplyvniť súčasný stav životného prostredia v dotknutom území v oblasti ochrany prírody, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok.
4. Areál umiestnenia objektu sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby. Pozemky určené na umiestnenie navrhovanej činnosti sú umiestnené mimo zastavané územie obce. Prevádzka zariadenia je technicky a organizačne zabezpečená na navrhovanú činnosť.
   Navrhovaná činnosť je v dotknutom území rozšírením exitujúcej činnosti o novú činnosť. Jej posúdenie je potrebné pre účely udelenia stavebného povolenia.
5. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k stavebným úpravám na existujúcim objektoch.
6. Realizáciou navrhovanej činnosti nie je potrebný záber poľnohospodárskej pôdy.
7. Vyhovujúce dopravné napojenie po existujúcich komunikáciách a existujúca infraštruktúra.

Navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre prevádzky takého typu. Prevádzka navrhovanej činnosti bude spĺňať všetky platné právne predpisy a normy týkajúce sa ochrany životného prostredia, nakladania s odpadom, bezpečnosti práce a hygieny. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok.

10. CELKOVÉ NÁKLADY (ORIENTAČNÉ)

Celkové náklady na realizáciu navrhovaného zámeru vzhľadom na pohyblivosť cien manipulačnej techniky, v závislosti od vybraných dodávateľov budú stanovené v neskorších štádiách procesu.
Predpokladaný náklad stavby: 200 000 Eur
Stavba bude financovaná z vlastných zdrojov, z dotácií z fondov EÚ, prípadne z bankového úveru.

11. DOTKNUTÁ OBEC

Obec Prša, 985 41 Prša 79

12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

Banskobystrický samosprávny kraj, úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, B. Bystrica

13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Ministerstvo životného prostredia SR,
Obec Prša
Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Lučenec, odbor krízového riadenia
Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesného hospodárstva
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Lučenec
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Lučenec

14. POVOĽUJÚCI ORGÁN

Obec Prša

15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia SR

16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Po vykonanom zisťovacom konaní bude navrhovateľ v ďalšom postupovať podľa rozhodnutia príslušného orgánu v tejto veci. Pre povolenie navrhovaného investičného zámeru bude potrebné stavebné povolenie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z.z. a kritériá uvedené v prílohe č. 13 a č. 14 predmetného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Predmetné územie sa nachádza v nadmorskej výške 179 m.n.m. Dotknutá lokalita pre posudzovanú činnosť administratívne patrí do katastrálneho územia Prša, okres Lučenec. Miesto realizácie zámeru sa nachádza v uzatvorenom areáli existujúcej prevádzky spracovania orechov a vedľajších produktov výroby, mimo zastavané územie obce Prša. Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme samotný areál realizácie zámeru, resp. blízke okolie. Z hľadiska socioekonomických pomerov považujeme za dotknutú lokalitu katastrálne územie Prša.
V blízkom okolí sa nachádza železničná trať medzinárodného významu vo vzdialenosti 230 m od okraja areálu. Severne od areálu vo vzdialenosti cca 100 m preteká vodný tok Suchá, južne od areálu zasa vo vzdialenosti cca 350 umelo vytvorený bezmenný vodný tok.

1.1. Geomorfologické pomery

Podľa členenia Slovenska podľa geomorfologických pomerov (Atlas krajiny SR 2002) patrí hodnotená oblasť do štruktúry Slovenského stredohoria, tvorenej výraznými morfoštruktúrami s priekopovými prepadlinami. Typická je reliéfom kotlinových pahorkatín.
Z hľadiska geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, E., Lukniš M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR) patrí hodnotené územie do Alpsko-Himalájskej sústavy, Karpatskej podsústavy, provincie Západných Karpát, Subprovincie Vnútorných Západných Karpát, do Matransko-slanskej oblasti, celku Cerova vrchovina a podcelku Fiľakovská brázda.
Juhoslovenská kotlina je zo západu ohraničená Ipeľskou kotlinou, zo severu Ostrôžkami a Lučenskou kotlinou, z juhu Cerovou vrchovinou a z východu Rimavskou kotlinou. Má ráz plošiny. Je tvorená podcelkami: Fiľakovská brázda. Veľké percento územia okresu pokrývajú orná pôda, pasienky a lesy, čo spolu s modeláciou terénneho reliéfu a sieťou vodných tokov a plôch vytvára vysoko hodnotné krajinné prostredie.

1.2. Horninové prostredie

GEOLOGICKÁ A INŽINIERSKOGEOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Podľa základného geomorfologického delenia dané územie je tvorené morfoštruktúrou Lučensko-Košickej zníženiny, v rámci ktorej ide o výrazne negatívnu morfoštruktúru priekopovej prepadliny. Pahorkatiny majú relatívne výškové rozdiely od 40 do 120 m a vypĺňajú väčšiu časť Lučeneckej kotliny, a to v zastúpení prevažne od 180 do 360 m n. m. Vyvinuli sa na slabo odolných slabo spevnených horninách, ktoré ľahko podliehajú erózno–denudačným procesom, čím sa nerovnosti ľahko zmierňujú. Na chrbtoch pahorkatinných stupňov je zachovaný zarovnaný erózny povrch, ktorý miestami zasahuje vo forme úzkych zálivov aj hlbšie do pohorí, najmä pozdĺž tokov, ktoré rozčleňujú stredohorskú roveň, napríklad pozdĺž Ipľa a Krivánskeho potoka.
Podľa regionálneho členenia (Matula a kol. 1985) je záujmové územie zaradené do regiónu neogénnych tektonických vklesnín (Lučenecká kotlina), rajónu LT – rajón sprašových sedimentov na riečnych terasách a rajónu kvartérnych hornín.

Geologické pomery dotknutého územia a jeho širšieho okolia

Zárodky Lučeneckej kotliny boli založené už v paleogéne. V oligocénnom vznikla na týchto územiach súvislá depresia, ktorej vznik podmieňovalo dvíhanie karpatských hrebeňov. Do tejto depresie transgredovalo od juhu more. Koncom vrchného burdigalu more ustúpilo. V helvéte tektonické pohyby v Maďarskom stredohorí vyvolali znovu pokles územia a začal sa helvétsky sedimentačný cyklus. Najskôr vznikli pobrežné jazerá v spodnom helvéte. Vo vrchnom helvéte transgresia pokračovala. Na rozhraní helvétu a tortónu vplyvom silného napätia, ktoré vzniklo v Karpatoch vznikli hlboké zlomy, pozdĺž ktorých sa vylievali na povrch lávy. Výlevy láv sprevádzalo vyvrhovanie a výbuchy sypkého vulkanického materiálu.

Inžiniersko-geologická charakteristika širšieho okolia
Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie územia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) náleží skúmané územie do regiónu neogénnych tektonických vklesnín, oblasť vnútrohorských panví a kotlín, podoblasť Juhoslovenská panva, jednotka Cerova vrchovina

- rajón kvartérnych hornín, rajón údolných riečnych náplavov, s prevažne štrkovitými zeminami
- kombinované rajóny sprašových sedimentov na riečnych terasách.

GEODYNAMICKÉ JAVY

Záujmové územie je možné charakterizovať z hľadiska geodynamických javov ako pomerne stabilné. V samotnom okolí hodnoteného územia sa nenachádzajú výrazné aktívne tektonické línie. Podľa „Mapy seizmických oblastí na území SR“ (STN 73 0036) sa predmetná časť mesta Fiľakovo nachádza v oblasti s možnosťou seizmických otrasov o sile 4 až 5º MSK. Územie sa nachádza v zdrojovej oblasti 4, kde je hodnota základného seizmického zrýchlenia až = 0,3 $m.s^{-2}$. Základné seizmické zrýchlenie zodpovedá zemetraseniu s periódou výskytu 450 rokov. V období rokov 1034 – 1999 neboli v okolí Fiľakova pozorované epicentrá makroseizmických zemetrasení (Atlas krajiny SR 2002).

LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN

V samotnom dotknutom území ani v jeho širšom okolí sa nenachádza žiadne ložisko rudných surovín, ropy a plynu. Ložiská stavebného kameňa (andezity, vulkanické brekcie, čadič) sú ťažené najbližšie v katastrálnom území Fiľakovo, lom Chrastie I.
Žiadne z ložísk nevyhradených nerastov nachádzajúcich sa v okrese Lučenec nie je v strete záujmov s realizáciou navrhovanej činnosti.

RADÓNOVÉ RIZIKO

Radón je prírodný rádioaktívny plyn. Radón ako najvýznamnejší zdroj prírodného žiarenia si zasluhuje prvoradú pozornosť spomedzi rádioaktívnych prvkov. Radón a jeho dcérske produkty spôsobujú približne polovicu radiačnej záťaže obyvateľstva. Sprostredkovateľmi prenosu radónu z hornín do atmosféry sú pôda, vzduch alebo voda v horninách. Radón v prírode je zastúpený troma rádionuklidmi Rn-222, Rn-219 a Rn-220. Rádionuklid Rn-222 s polčasom rozpadu 3,82 dňa má najväčší podiel na ožiarení človeka.
Podľa geofyzikálnej mapy – mapy prírodnej rádioaktivity, vypracovanej Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra je záujmové územie posudzované nasledovne:

Radónové riziko – referenčné plochy OAR – objemová aktivita radónu (kBq/m^3):
- širšie okolie hodnoteného územia väčšinou nízke radónové riziko.

1.3. Pôdne pomery

V katastrálnom území obce, bližšom okolí prevládajú fluviálne nivné humózne hliny, hlinitopiesčité a ílovité pôdy. Ich úrodnosť v značnej časti územia je znížená nepriaznivými fyzikálnymi a chemickými vlastnosťami. Hlinité pôdy vznikli na vápencových pieskovcoch, andezitoch, sprašiach, menej na sprašových hlinách, na rulách a ešte menej na fylitoch a čadičoch. Piesočnato-hlinité pôdy produkujú pieskovce, niektoré ruly, žuly, svory a treťohorné štrky. Hlinitopiesočnaté až piesočnaté pôdy sa vytvorili na viatych pieskoch, kremencoch, ryolitoch, hrubých aluviálnych náplavách, na terasových štrkopieskoch.
V samotnom hodnotenom území
Pozemok sa nachádza južne od obce. Pozemok je využívaný ako ovocný sad. Na pozemku v mieste stavby nie sú žiadne stavebné objekty. Pozemok má rovinatý charakter. Pozemok súvisle vysadený ovocnými stromami, ovocnými krami a ovocnými sadenicami na jednom mieste, jedným alebo viacerými druhmi
V predmetnej lokalite nebol vykonaný žiadny geologický prieskum. Základovú pôdu tvoria piesčité hliny, hliny, hlinité piesky, hlinité štrky.

1.4. Klimatické pomery

Podľa členenia Slovenska na klimatické oblasti (Lapin, M., Faško, P., Melo, M., Šťastný, P., Tomlain, J., Atlas krajiny SR, 2002) patrí hodnotené územie do oblasti teplej, okrsku teplého, suchého s chladnou zimou. Z klimaticko-geografických typov patrí do typu kotlinovej klímy, mierne suchej až vlhkej, s veľkou inverziou teplôt, subtypu teplej klímy. Priemerný počet letných dní je v danej oblasti 62. Počet mrazových dní je 119. Priemerná ročná teplota dosahuje v záujmovom území 8 ºC až 9 ºC a podľa dlhodobých meraní priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje

v oblasti hodnotu 600-700 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac je asi 58 v roku. Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu sa pohybuje okolo 79 %.

ZRÁŽKY

Záujmové územie obce Prša patrí do teplej oblasti, okrsku mierne suchého. Podľa klimatogeografických typov patrí do typu kotlinovej klímy, mierne suchej až vlhkej. Maximálna priemerná ročná hodnota bola v území 722,5 mm a minimálna 507,0 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v danom území v teplom polroku (IV-IX) 398,2 mm, v zimnom polroku (XIII) 227,4 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v danom území v teplom polroku (IV-IX) 398,2 mm, v zimnom polroku (XIII) 227,4 mm.

TEPLOTY

Podľa klimatogeografických typov patrí územie Fiľakovskej brázdy do typu kotlinovej klímy, subtypu teplej klímy, t.j. suma teplôt 10 °C a viac je 2600 až 3000, januárová teplota je –2 až –4 °C, júlová teplota je 18,5 až 20 °C a ročné zrážky sú 600 - 700 mm. Počet letných dní s teplotou 25 °C a vyššou dosahuje 60-70 dní v roku, obdobie s priemernou teplotou pod 0 °C je 60-80 dní v roku. Relatívny slnečný svit v letno štvrťroku predstavuje 60-65%, v zimnom štvrťroku do 15%, čo za rok priemerne predstavuje 48-50%.

VETERNOSŤ

Najväčšiu početnosť výskytu majú za posledných päť rokov vetry juhozápadného smeru a bezvetrie. Priemerná rýchlosť juhozápadného smeru je 3,4 $m.s^{-1}$. Bezvetrie dosiahlo za posledných päť rokov 25,7 % početnosti výskytu.

STAV ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Stav ovzdušia v posudzovanom území je ovplyvnený existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. Dotknutá lokalita patrí k územiam s relatívne málo znečisteným ovzduším.

Pre obec Prša nie je spracovaná podrobná charakteristika územia, preto boli použité údaje z UPN mesta Fiľakovo, kde sa uvádza, že výskyt najzávažnejších škodlivín vo voľnom ovzduší v meste sledovaný je na 12 stanovištiach. Vykonáva sa meranie prašného spádu a meranie NO_x a SO_2. Priemerné ročné koncentrácie NO2 sa pohybujú v rozmedzí 5-10 µg.m-3, priemerné ročné koncentrácie SO2 v rozmedzí 0-5 µg.m-3 (Atlas krajiny SR, 2002). Prevažná časť veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia je sústredená v Lučenci a Fiľakove.
V širšom okolí posudzovanej lokality sa nachádzajú tieto zdroje znečisťovania ovzdušia:
Thorma Výroba, k.s. , EKOLTECH, spol. s r.o., Dometic Slovakia, s.r.o.

Celkové množstvo látok znečisťujúcich ovzdušie emitované jednotlivými znečisťovateľmi v okrese Lučenec za roky 2002 až 2006 uvádza nasledovný prehľad:

Tab. 6: Emisie v okrese Lučenec za rok 2008 až 2012

Rok	TZL (t)	SO_2 (t)	NO_2 (t)	CO (t)	TOC (t)
2008	635	89	205	888	63,187
2009	618	74	194	847	74
2010	595	79	203	832	82
2011	646	79	201	864	90
2012	650	82	198	874	99

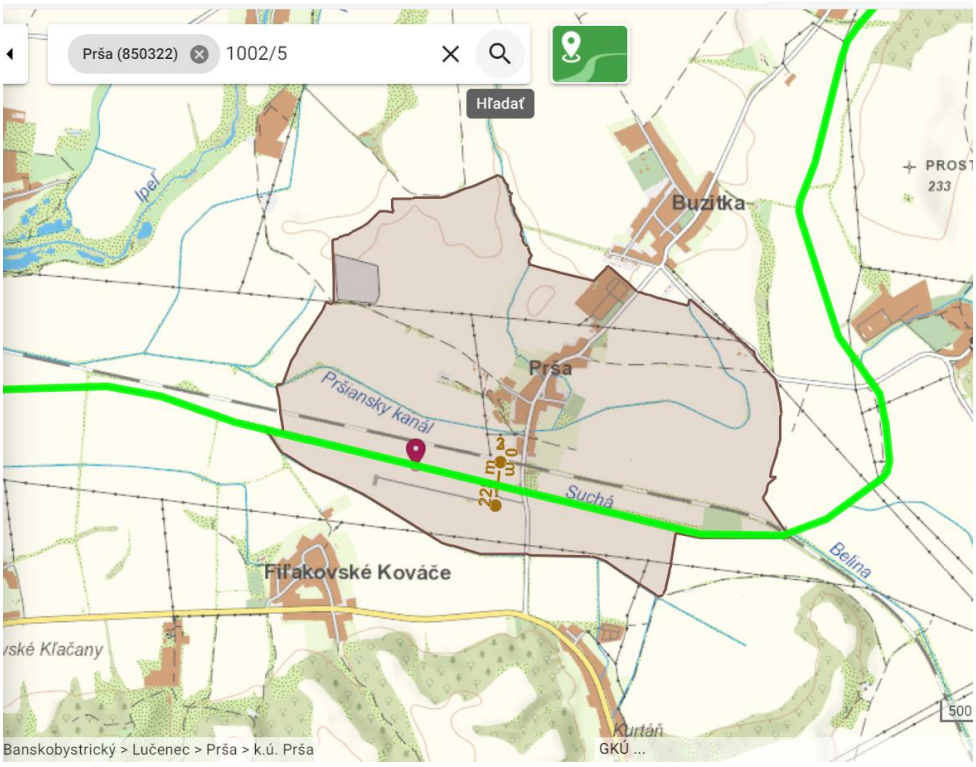
Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečisťovania v Banskobystrickom kraji v roku 2012

1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

POVRCHOVÉ VODY

Vodné toky

Cez obec Prša preteká vodný tok Suchá, ktorá je ľavostranným prítokom Ipľa. V obci Prša do nej priteká vodný tok Belina. V blízkom okolí územia navrhovanej činnosti sa zo severu nachádza Pršiansky kanál a z juhu bezmenný kanál, ktorý kopíruje južnú hranicu katastra Prša.



Vodné toky v blízkosti navrhovanej činnosti (základná mapa), zdroj https://zbgis.skgeodesy.sk/

Suchá je rieka na juhu stredného Slovenska, preteká územím okresov Poltár a Lučenec. Je to ľavostranný prítok Ipľa, má dĺžku 33 km a povodie s plochou 340,4 km². Je tokom III. rádu a priemerná lesnatosť povodia je 30%. Pramení v Revúckej vrchovine na severozápadnom svahu Jánošíkovej skaly (609,3 m n. m.) v nadmorskej výške približne 570 m n. m..

Vodné plochy

V širšom záujmovom území sa nachádza niekoľko vodárenských nádrží, rybníkov a jazier, napríklad VN Málinec s objemom zadržovanej vody nad 1 mil. m^3 vody, ďalej menšia VN Ľuboreč na toku Ľuboreč, VN Ružiná, VN Ľadovo, VN Mýtna, VN Veľké Dravce, VN Tomášovce, VN Ratka, ktoré sa vo väčšej miere využívajú na zachytávanie prívalových vôd, na rekreačné účely, rybolov poprípade, ako zdroj vody pre závlahy.

Stupeň znečistenia povrchových vôd

V širšom okolí sa vyskytuje rieka Ipeľ, Belina a Šávoľský potok. V povodí Ipľa bola v roku 2022 sledovaná kvalita vody v 13 základných miestach odberov vzoriek. Jedným z týchto miest odberu je aj vodný tok Sucha pri obci Prša. Kvalita za obdobie 2021-2022 vyhovuje kritériám II. - V. triedy kvality vo všetkých skupinách ukazovateľov. Najhoršou skupinou ostáva naďalej E skupina (IV. a V. trieda kvality), určujúcimi ukazovateľmi sú koliformné baktérie, termotolerantné koli baktérie a fekálne streptokoky. Okrem toho V. triedu kvality spôsobili zvýšené koncentrácie O2, ChSKCr, N-NH4, Pcelk., P-PO4, a NELUV.

Zvýšené pH bolo zaznamenané najmä vo vodných nádržiach, v ktorých v letnom období prebiehajú intenzívne eutrofizačné procesy. Na rozvoj eutrofizácie má silný vplyv obsah živín vo vode, najmä dusíka a fosforu a za vhodných teplotných pomerov najmä v letnom období nastáva intenzívny rozvoj najmä fytoplanktónu, ktorý svojou fotosyntetickou aktivitou narúša uhličitanovú rovnováhu vo vodách. Živiny sa vo zvýšenej miere dostávajú do prostredia najmä vďaka hospodárskej činnosti človeka. Neuváženým používaním priemyselných hnojív sa do vôd dostávajú živiny najmä eróziou pôdy. Mnohé nádrže nemajú upravené okolie, a tak pôda i so živinami sa môže zrážkami dostať bez problémov do vodných nádrží. Používanie detergentov, ktoré obsahujú zlúčeniny fosforu, v priemysle i v domácnostiach tiež významne vplýva na zvýšenie živín vo vodách.

Najbližšie takéto stanice sú umiestnené aj v Holiši na vodnom toku Ipeľ, kde sa vykonáva prevádzkové monitorovanie kvality povrchovej vody na monitorovacej stanici Holiša.

PODZEMNÉ VODY

Kolektorom podzemných vôd záujmového územia sú štrkopiesčité sedimenty kvartéru. Podzemná voda bola pri geologickom prieskume narazená v hĺbke 2,8-4,0 m a ustálená v hĺbke 1,4-2,5 m pod terénom. V dvoch vrtoch v západnej časti lokality podzemná voda nebola narazená. Štrkopiesčité sedimenty obsahujú pomerne vysoký podiel ílovitej zložky, ich priepustnosť sa najčastejšie pohybuje v rozmedzí rádu koeficienta filtrácie kf 10-5 m/s. podložné súvrstvie neogénu v dôsledku veľmi nízkej priepustnosti vytvára hydrogeologický izolátor. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný zrážkami. Generálny smer ich prúdenia je západ – východ. V širšom okolí areálu spoločnosti sa nenachádzajú využívané zdroje podzemných vôd.

Riešené územie je súčasťou kvartérneho útvaru SK1000800P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Ipľa oblasti povodia Hron a predkvartérneho útvaru SK2003100P Medzizrnové podzemné vody Lučeneckej kotliny a západnej časti Cerovej vrchoviny oblasti povodia Hron

Pramene a pramenné oblasti

V okrese Lučenec je registrovaných 14 minerálnych prameňov. V regióne vyskytujúce sa minerálne a termálne pramene majú charakteristiky ako slabo mineralizované, hydrouhličitanové, sodné, železnaté, uhličité vody, studené, hypotonické vody, uhličité vody.
V blízkom okolí a to vo Fiľakove je niekoľko minerálnych prameňov, zemitých kyseliek zvaných šťavice. Pramene Stará Štavica a Ádam: sú to obyčajné kyselky (uhličité vody) obsah minerálnych látok je menší ako 1 g/l, obsah CO2 je vyšší ako 1 g/l. „Štavica“ sa vo Fiľakove používa pre miestne účely. Pramene zemitej kyselky vo Fiľakove obsahujú viac ako 1 g/l rozpustených pevných látok s prevahou iónov CA2+, Mg2+, HCO3. Chemické zloženie štavice pri továrni obsahuje – pevné súčiastky 1152 mg/l, spotreba kyslíka 20,20 kcm m/10 HCl, tvrdosť /podľa nemeckej stupnice/ 42,0. Vrty situované do povrchových zón (v roku 1964) po prevŕtaní ílovitých sedimentov dosahovali v oblasti Fiľakova 1,4-2,5 l/s, miestami až 41 l/1 (zdroj: www.filakovo.sk).

Termálne a minerálne pramene

V hodnotenom území sa termálne pramene ani minerálne pramene nenachádzajú. Záujmové územie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia alebo pásma hygienickej ochrany vodného zdroja.

Vodohospodársky chránené územia a pásma hygienickej ochrany

V hodnotenom území sa nenachádzajú.

Stupeň znečistenia podzemných vôd

Znečistenie podzemných vôd nebolo priamo v hodnotenom území ani v jeho širšom okolí detailne sledované a vyhodnocované. Najbližšie sledované bolo znečistenie v náplavoch rieky Ipeľ, ktorého výsledky nie sú z hľadiska realizácie hodnoteného zámeru relevantné. Z hľadiska rozborov vody zo studní a vrtov vykazovala väčšina zdrojov mikrobiálnu kontamináciu a tým nevhodnosť použitia pre pitné účely. Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje horninové prostredie a kvalita vody v povrchových tokoch. Znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým vplyvy priemyselnej a poľnohospodárskej činnosti, čoho dôkazom sú zvýšené koncentrácie dusíkatých látok, amónnych iónov, ťažkých kovov a organických látok. Sledovanie kvality podzemných vôd je zabezpečované monitorovacou sieťou SHMÚ, ktorú tvoria vrty nachádzajúce sa v riečnych sedimentoch, kvartérnych a predkvartérnych sedimentoch. Výsledky monitoringu kvality podzemných vôd sú hodnotené podľa NV SR č. 496/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

1.6. Biotické pomery

RASTLINSTVO

Študované územie fytogeograficky spadá do oblasti rozhrania západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie, podokresu Javorie a panónskej flóry (Pannonicum), obvodu pramatranskej xerotermnej flóry (Matricum), okresu Ipeľsko-rimavská brázda (Futák, J. in Atlas SSR, 1980). Hodnotené územie leží na hranici medzi panónskou a západokarpatskou oblasťou a vo vegetácii územia sa uplatňujú prvky oboch oblastí.

Rekonštruovaná potenciálna vegetácia
V riešenom území môžeme rozlíšiť niekoľko samostatných typov vegetačnej pokrývky, ktorej priestorové rozmiestnenie ako aj kvalita sú v súčasnosti ovplyvnené predovšetkým poľnohospodárskou činnosťou. Na hodnotenom území a v jeho širšom okolí možno ojedinelo pozorovať zvyšky prirodzenej vegetácie. Rekonštruovaná prirodzená vegetácia (podľa Michalko J. a kol., 1986: Geobotanická mapa Slovenska) je taká, ktorá by sa v študovanom území vyvinula, ak by na krajinu nepôsobil človek. Tvorili by ju hlavne nasledujúce jednotky:
C – Karpatské dubovo - hrabové lesy (*Carici pilosae-Carpinetum, syn. QuercoCarpinetum medioeuropaeum, Quercus petraea, Carpinus)* Sú to najrozšírenejšie lesné formácie v širšom okolí záujmového územia. Dubobo – hrabové lesy karpatské majú mezofilný charakter, dominantnou drevinou je Hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), Dub zimný (*Quercus petraea*), dub cerový (*Quercus cerris*), dub žltkastý (*Quercus dalqchampii*),
Qc – Dubové a dubovo - cerové lesy (*Quercus cerris, Quercus petraea, Quercus dalechampii, Quercus pedunculiflora, Carex montana, Lembotropis nigricans, Vicia cassubica, Pulmonaria mollis, Poa angustifolia*) Dubové subxerotermofilné až xerotermofilné lesy, v ktorých vystupuje dub cerový (*Quercus cerris*) sa lokálne nachádzajú na úpätiach Krupinskej vrchoviny. Spolu s cerom tu vystupujú dub žltkastý (*Quercus dalechampii*) alebo dub sivozelený (*Quercus pedunculiflora*). Krovinná vrstva je tvorená najmä drieňom (*Cornus mas*), vtáčím zobom (*Ligustrum vulgare*), Svíbom krvavým (*Swida sanguinea*) trnkou obyčajnou (*Prunus spinosa*).

V súčasnosti je dotknuté územie výrazne odlesnené a dominuje v ňom poľnohospodárska a sídelná urbanizovaná krajina, ktorá pôvodné biotopy zredukovala na minimum. Výskyt pôvodných lužných lesov sa obmedzil na ojedinelé úzke línie vodných tokov, kde tvoria prakticky len brehový porast. Obdobne ostatné lesné porasty ostali zachované iba v teréne nevhodnom na poľnohospodárske účely. Súčasne do oboch typov lesných spoločenstiev prenikajú mnohé nepôvodné a agresívne druhy, ktoré ich súčasnú drevinovú skladbu výrazne ovplyvňujú. Pôvodné porasty teplomilných cerových dúbrav a dubo-hrabín boli miestami zničené a nahradené agátovým porastom. Najnižšie položené polohy Lučenskej kotliny sú tvorené vlhkými lúkami s ostricou. Drevinnú skladbu tvoria jelše, vŕby, topole. Ďalšie pásmo tvoria lúky a polia, s menším zastúpením pasienkov. Lesné pásmo má prevahu bukov, hrabov a agátov, miestami je smrek, lipa a čerešňa. Na dolných nivách v údolí Ipľa sa miestami rozprestierajú lužné lesy, v ktorých prevláda jelša lepkavá, topole, vŕby. Na nízkych vyvýšeninách, kde nie je orná pôda, rozprestierajú sa dubové lesy premiešané hrabom (Carpineto-Quercetum).

Reálna vegetácia
Pôvodné zloženie a zastúpenie druhov môžeme pozorovať väčšinou už len v hornatejších oblastiach. V súčasnosti sa nachádzajú už len zvyšky, kedysi plošne rozsiahlych plôch lesov na pahorkatinách. Priamo v údoliach sa vyskytujú viac druhy ruderálne a celkový výskyt jednotlivých

taxónov je silne ovplyvňovaný človekom. V stromovom poschodí dominuje dub letný (*Quercus robur*), dub cérový (*Quercus cerris*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*).
Priamo v areály hodnotenej činnosti je zastúpenie drevín minimálne. Ojedinele sa vyskytujúce dreviny pri oplotení areálu sú reprezentované hlavne vŕbou, prípadne kriakmi ruže vráskavej. V okolí hodnoteného areálu dominujú porasty popri cestách rôzneho typu, poľných kultúrach, lúkach a neošetrovaných plochách. Sú tvorené pomerne pestrým druhovým spektrom drevín, resp. krovín. V území dominuje slivka trnková (*Prunus spinosa*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), hruška planá (*Pyrus pyraster*) zriedkavejšie javor poľný (*Acer campestre)*. V krovinovom poraste sú výrazne zastúpené hlavne rôzne druhy hlohu. Z bylín tu rastú charakteristické sprievodné druhy ako lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), l. obyčajný (*G. aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), pakost smradľavý (*Geranium robertianium*), trebuľka lesná (*Antriscus sylvestris*), pŕhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*) a iné. Významnú a do plochy dominujúcu časť dotknutého územia prestavujú v súčasnosti poľné kultúry a kosné trávové spoločenstvá.

ŽIVOČÍŠSTVO

Fauna sledovaného územia sa vyznačuje popri všeobecne známych prvkoch pozmenenej krajiny veľkým množstvom pôvodných zachovaných zoocenóz so širokým ekologickým rozpätím. Diverzita druhov a živočíšnych spoločenstiev je odrazom geologickej stavby, hypsometrického rozpätia, geomorfológie a rôznorodosti flóry s ktorou je živočíšstvo úzko späté. Možno tu zaznamenať hlavne výskyt typických zoocenóz teplomilných mediterránnych (submediterránnych) a panónskych druhov prenikajúcich sem z juhu. Diverzitu fauny dopĺňajú azonálne zoocenózy zachovalých úsekov tokov a tiež prvky pahorkatín a podhorských zón. Z pohľadu typov biotopov sú v sledovanej oblasti zastúpené biotopy lesného typu, biotopy charakteru trávnatých a bylinných porastov a osobitnou skupinou sú biotopy vodných tokov spolu s brehovými porastmi. Na širšom záujmovom území sa striedajú polia a lúky, pastviny a lesostepi, vodné toky, močiare a rybníky, lesy i skalné stráne, na ktoré sú viazane nasledujúce spoločenstvá fauny: - spoločenstvo skalných stien, brál a zrázov – výskyt najmä niektorých druhov ulitníkov, kôrovcov, mnohonožiek, pavúkov, koscov, mravcov, motýľov. - spoločenstvo lesov – so širokým druhovým zastúpením fauny - biotop lužných lesov - z bezstavovcov sa tu vyskytuje slimák obyčajný (*Helix pomatia*), jantárovka ţltá (*Succinea putris*), pásikavec krovinový (*Tachea hortensis*), kliešť lužný (*Haemaphysalis concinna*), komár útočný (*Aedes vexans*) atď. Zo stavovcov sú najčastejšie salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan ostropyský (*Rana arvalis*), jašterica obyčajná (Lacerta agilis), užovka obyčajná (Natrix natrix), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), atď. - biotop poľných lesíkov - s najčastejším výskytom druhov bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), ďateľ hnedkavý *(Dendrocopos syriacus*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), a.i.- biotop krovín - biotop krovín vyhľadávajú živočíchy, ktoré tu nachádzajú vhodný úkryt(lovná zver) a potravné možnosti (najmä druhy vtáctva).

CHRÁNENÉ, VZÁCNE A OHROZENÉ DRUHY A BIOTOPY

Vzhľadom na charakter hodnotenej činnosti a jej umiestnenie v existujúcom areáli na spracovanie orechov je vylúčený priamy vplyv na chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy. V samotnom dotknutom území sa žiadne z chránených biotopov nevyskytujú.

V širšom okolí hodnoteného územia uplatňujú základné typy biotopov: hydrické, mokrade, lúčne biotopy a poľnohospodárska pôda, lúčne biotopy a poľnohospodárska pôda, nelesná drevinná vegetácia a ľudské sídla. Z hľadiska ekologickej stability majú najväčší význam prirodzené biotopy. V širšom riešenom území sa jedná predovšetkých o hydrický biotop Čamovského a Biskupického potoka, nelesná drevinná vegetácia (brehové porasty, remízky, medze, kriačiny) a mokraďné spoločenstvá.

Územie európskeho významu Poiplie

Územie predstavuje zvyšok rozsiahleho mokraďového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska, ktorý nadväzuje na rozsiahlejšie mokrade v Maďarsku. Ide o pomerne rozsiahlu aluviálnu nivu s doteraz neupraveným meandrujúcim tokom rieky Ipeľ, sprevádzaným pôvodnou pobrežnou vegetáciou prirodzeného druhového zloženia. Aluviálnu nivu tvoria kosné lúky mezofilného charakteru s mozaikou veľmi cenných biotopov stojatých vôd a močiarov. Najmä na ne je viazaný výskyt zriedkavých a ohrozených druhov flóry a fauny. Lesné ekosystémy sú zastúpené len vo veľmi malom rozsahu, napr. v PR Ryžovisko (vŕbovo-topoľové lužné lesy). K najvýznamnejším rastlinným druhom územia patria bleduľa letná (*Leucojum aestivum*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*), graciola lekárska (*Gratiola officinalis*), plamienok celistvolistý (*Clematis integrifolia*), bublinatka obyčajná (*Utricularia vulgaris*) a žltuška lesklá (*Thalictrum lucidum*). Zo živočíšnych druhov patria k významným druhom územia motýle ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*) a pestroň vlkovcový (*Zerynthia polyxena*). Z rýb sa v toku rieky Ipeľ vyskytujú vzácne druhy kolok vretenovitý (*Zingel streber*), hrúz kesslerov (*Gobio kessleri*) a hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*). Pre územie je charakteristický výskyt vodných a močiarnych druhov vtákov, z ktorých je potrebné spomenúť najmä bučiaka nočného (*Nycticorax nycticorax*), kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*), kaňu močiarnu (*Circus aeruginosus*) a chriašteľa malého (*Porzana parva*).

Približne 70 % územia európskeho významu (ÚEV) Poiplie sa prekrýva s Ramsarskou lokalitou Poiplie, chránenou na základe medzinárodného dohovoru o ochrane mokradí. V území sa ďalej nachádza jedno maloplošné chránené územie: PR Ryžovisko. Predmetom ochrany v tomto MCHÚ, nachádzajúcom sa na mieste bývalých ryžových polí, sú mokraďové ekosystémy nivy Ipľa, vrátane fragmentov vŕbovo-topoľových lužných lesov, s výskytom ohrozeného druhu bledule letnej (*Leucojum aestivum*) a viacerých chránených a ohrozených druhov bezstavovcov, rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov. V súčasnosti temer v celom ÚEV platí tzv. predbežná ochrana s 2. stupňom ochrany, s výnimkou PR Ryžovisko s 5. stupňom ochrany.

Zoznam druhov európskeho významu v území
Vydra riečna (*Lutra lutra*), Sladkovodné biotopy Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition 3150 Prirodzené a poloprirodzené travinno-bylinné biotopy Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi (kód NATURA 2 000: 6440) Nížinné a podhorské kosné lúky (kód NATURA 2 000: 6510).

Chránené vtáčie územie Cerová vrchovina - Porimavie

Centrálna časť Cerovej vrchoviny na výmere 16 771 ha je súčasťou Chránenej krajinnej oblasti Cerová vrchovina, ktorá sa nachádza najbližšie 4 km juhovýchodne od Fiľakova. Bodovou súčasťou

Chránenej krajinnej oblasti Cerová vrchovina je hradný vrch Fiľakovo. K katastrálnom území Fiľakova sa nenachádzajú maloplošné chránené územia (MCHÚ) s vyšším (5. a 4.) stupňom ochrany. Fiľakovu najbližšie MCHÚ patria: Prírodná pamiatka Belinské skaly (k.ú. Belina), Prírodná pamiatka Čakanovský profil (k.ú. Čakanovce) Prírodná rezervácia Kerčík (k.ú. Šávoľ), Národná prírodná rezervácia Pohanský hrad (k.ú. Šurice, Stará Bašta), Národná prírodná rezervácia Šomoška (k.ú. Šiatorská Bukovinka), Prírodná pamiatka Soví hrad (k.ú. Šurice). Územie Chránenej krajinnej oblasti Cerová vrchovina sa stalo vo februári 2008 súčasťou siete NATURA 2000, Chráneným vtáčím územím Cerová vrchovina - Porimavie. Prírodovedne najhodnotnejšie a najzachovalejšie biotopy Cerovej vrchoviny na výmere približne tri a pol tisíc ha tvoria ďalšiu súčasť siete NATURA 2000 a to Územie európskeho významu.
Predmetom ochrany v chránenom vtáčom území Cerová vrchovina – Porimavie je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov strakoša kolesára, škovránika stromového, výrika lesného, včelárika zlatého, bučiačika močiarneho, výra skalného, kane močiarnej, rybárika riečneho, včelára lesného, ďatľa prostredného, penice jarabej, pipíšky chochlatej, krutohlava hnedého, prepelice poľnej a hrdličky poľnej.
Podľa fytogeografického členenia územia Slovenska (Futák, 1980) patrí sledované územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), podoblasti pramatranskej xerotermnej flóry (Matricum), fytogeografického okresu Ipeľsko-rimavská brázda, z časti zasahuje do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum). Pôvodnými prirodzenými rastlinnými spoločenstvami sú lesné spoločenstvá, spoločenstvá skál a skalných stepí, spoločenstvá mokradí. K druhotným spoločenstvám patria travinnobylinné formácie, kroviny a spoločenstvá umelých vodných nádrží a štrkovísk.

Tab.7: Biotopy národného a európskeho významu

Kód SK	Názov biotopu	Kód NATURA
Vo2	Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharion	
Vo5	Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár	
Vo6	Mezo až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou	
Vo7	Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculion aquatilis)	
Vo8	Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou	
Vo9	Ruderalizované porasty v zamokrených depresiách na poliach a na obnažených dnách rybníkov	
Br2	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	
Br5	Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodion rubri p. p. a Bidention p. p.	
Kr2	Porasty borievky obyčajnej	
Kr6	**Xerotermné kroviny**	40A0*
Kr7	Trnkové a lieskové kroviny	
Kr8	Vŕbové kroviny stojatých vôd	
Kr9	Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek	
Tr1	**Suchomilné a travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom poraste**	6210
Tr2	Subpanónske travinno-bylinné porasty	
Tr6	Teplomilné lemy	
Lk1	**Nížinné a podhorské kosné lúky**	6510

Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	
Lk5	**Vysokobylinné porasty na vlhkých lúkach**	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Lk7	Psiarkové aluviálne lúky	
Lk9	Zaplavované travinné spoločenstvá	
Lk10	Vegetácia vysokých ostríc	
Lk11	Trstinové spoločenstvá mokradí	
Pr2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Ls1.2	**Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy**	91F0
Ls2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské	
Ls3.4	**Dubovo-cerové lesy**	91M0
Sk2	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	
Sk5	Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni	
Sk7	Sekundárne sutinové a skalné biotopy	
Sk8	Nesprístupnené jaskynné útvary	
X3	Nitrofilná ruderálna vegetácia mimo sídiel	
X5	Úhory a extenzívne obhospodarované polia	
X7	Intenzívne obhospodarované polia	
X8	Porasty inváznych neofytov	
X9	Porasty nepôvodných drevín, stromoradia, vetrolamy vysokých stromov	
X10	Porasty ruderalizovaných bahnitých brehov	

Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu. Kód SK je totožný s kódmi biotopov v aktuálnom vydaní interpretačného manuálu Katalóg biotopov Slovenska. Kód NATURA pre biotopy európskeho významu je totožný s kódmi pre súvislú európsku sústavu chránených území. Prioritné biotopy sú označené *.

Cca. 54 % CHVÚ Cerová vrchovina - Porimavie je prekrytá CHKO Cerová vrchovina, kde platí druhý stupeň ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z.

V CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie sa nachádzajú v súčasnosti (stav k 1.11.2015) nasledovné územia európskeho významu: SKUEV 0357 Cerová vrchovina SKUEV 1357 Cerová vrchovina SKUEV 0358 Soví hrad SKEV 0359 Dechtárske vinice SKUEV 0360 Beležír SKUEV 0361 Vodokáš SKUEV 0362 Pieskovcové chrbty SKUEV 0364 Pokoradzské jazierka SKUEV 1362 Pieskovcové chrbty SKUEV 0669 Drieňové

V rámci územia CHVU sú vyhlásené maloplošné chránené územia národnej siete: Národná prírodná rezervácia Pohanský hrad s piatym a štvrtým stupňom ochrany Národná prírodná rezervácia Ragáč s piatym stupňom ochrany Národná prírodná rezervácia Šomoška s piatym stupňom ochrany Národná prírodná pamiatka Kostná dolina so štvrtým stupňom ochrany Prírodná rezervácia Ostrá skala s piatym stupňom ochrany Prírodná rezervácia Pokoradzské jazierka s piatym a štvrtým stupňom ochrany Prírodná rezervácia Steblová skala s piatym stupňom ochrany Prírodná rezervácia Vodná nádrž Gemerský Jablonec s piatym stupňom ochrany Prírodná pamiatka Belinské skaly s piatym stupňom ochrany Prírodná pamiatka Čakanovský profil so štvrtým stupňom ochrany Prírodná pamiatka Jalovské vrstvy so štvrtým stupňom ochrany Prírodná pamiatka Soví hrad so štvrtým stupňom ochrany Prírodná pamiatka Zaboda s piatym stupňom ochrany Chránený areál Fenek so štvrtým stupňom ochrany Chránený areál Martinovská vodná nádrž so štvrtým stupňom ochrany Chránený areál Vinohrady so štvrtým stupňom ochrany

V rámci územného systému ekologickej stability je územie CHVU v prekryve s nadregionálnym biocentrom Pohanský hrad a sieťou biocentier na regionálnej úrovni (Ragáč, Steblová skala, Pokorádz – Veľký vrch, Fenek – Raďas, Čremoš, Šomoška, Sovin). Rieka Slaná je vymedzená ako nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor. Biocentrá sú prepojené sieťou regionálnych terestrických biokoridorov.

VÝZNAMNÉ MIGRAČNÉ BIOKORIDORY ŽIVOČÍCHOV

Významné migračné koridory cez záujmové územie neprechádzajú. V širšom okolí hodnoteného územia funkciu migračných koridorov preberajú hlavne prvky líniovej vegetácie pozdĺž ciest všetkých druhov. Charakter relatívne súvislého biokoridoru má aj vegetácia pozdĺž Belinskeho potoka za železničnou traťou, spolu s doprovodnou trávnatou a krovinou zeleňou. Terestrické a regionálne hydrické biokoridory cez katastrálne územie Fiľakovo neprechádzajú (ÚPN mesta Fiľakovo).

2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

2.1. Štruktúra krajiny

Súčasná štruktúra krajiny je v priamej závislosti s využitím územia. Širšie zázemie môžeme definovať ako poľnohospodárska krajina so sústredenými mestskými a vidieckymi sídlami a pôdou využitou v rámci veľkoplošného hospodárenia (polia, lúky), čím sa ľudskou činnosťou výrazne pozmenil pôvodne prírodný ráz krajiny.
Dominantou krajinnej scenérie a hlavným prvkom tvorby krajinného obrazu v obci Prša je rímskokatolícky kostol. Jedná sa o obec s vidieckym spôsobom života, nízkou hustotou obyvateľstva. V okolí obce dotvára krajinný obraz okolitá príroda, najmä CHKO Cerová vrchovina so svojím charakteristickým vzhľadom. Krajinná scenéria bezprostredného okolia posudzovanej lokality je tvorená najmä poľnohospodárskym spôsobom hospodárenia na dotknutom území.

2.2. Scenéria krajiny

Obec Prša leží vo Fiľakovskej brázde, kde sa do vodného toku Suchá vlieva Belinský potok. Záujmové územie patrí po geomorfologickej stránke do podcelku Fiľakovská brázda, celku Cerova vrchovina (Mazúr, Lukniš, 1980). Územie je typické fluviálno-eolickým reliéfom. Terén je mierne zvlnený, v predmetnej lokalite má mierny sklon k východu a nadmorskou výškou 178-201 m.
Urbanistický charakter určujú menšie sídla s veľkým podielom rozptýleného osídlenia - drobných osád. Osídlenie citlivo zakomponované do poľnohospodársko-lesnej krajiny, vo zvlnenom reliéfe so zárezmi údolí vymodelovanými početnými vodnými tokmi vytvára pôsobivý krajinný obraz. V zástavbe obcí a osád sa zachoval veľký počet pôvodných objektov ľudovej architektúry - obytných aj hospodárskych stavieb, ktoré vzhľadom na vlastnú hodnotu i na hodnotu vyplývajúcu z ich uplatnenia ako významnej a charakteristickej komponenty v prostredí je žiadúce aj v budúcnosti zachovať.
Dominantné postavenie poľnohospodárskej výroby v štruktúre ekonomických aktivít sa ani vo výhľade nezmení. Relatívne monotónna scenéria kotliny vo vrcholovej časti Fiľakovskej brázdy je

dokreslená vzrastlým dubovo-hrabovým porastom. Rušivým prvkom v scenérii krajiny sú iba stožiare vysokého elektrického napätia, ktoré prechádzajú inak nenarušenou krajinou V-Z smerom.

2.3. Stabilita krajiny

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá - predstavujú ekosystémy, alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.
Vychádzajúc z údajov uvedených v Územnom pláne VÚC Banskobystrického kraja (URKEA s.r.o., Banská Bystrica, 1998) bol pre okres Lučenec spracovaný návrh regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Lučenec, ktorý vyjadruje vzťah a postavenie ekologicky stabilných území okresu navzájom i vo väzbe na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR. Podľa týchto dokumentov sa na katastrálnom území obce Prša nenachádzajú územia s nadregionálnymi biokoridormi a neprechádzajú cez neho nadregionálne biokoridory. Terestrické a regionálne hydrické biokoridory cez k.ú. Prša neprechádzajú.

Hydrické biokoridory prechádzajúce cez k.ú. Prša: alúvium vodného toku Suchá

3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1. Demografické údaje

Na území dnešnej obce Prša bolo evidované osídlenie v neolite – sídlisko bukovohorskej kultúry, žiarové pohrebisko polinskej kultúry, osada z doby hallstattskej alaténskej so železiarskymi pecami. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1439, no obec vznikla zo starého osídlenia. Staré cudzojazyčné pomenovania obce boli Perzehaza (1439), Persche (1786), maďarsky Pers. Aktuálny názov obce Prša je používaný od roku 1927. Patrila viacerým zemianskym rodinám. V období rokov 1554 -1593 ju okupovali Turci. V 1. polovici 16. storočia sa členila na Dolnú Pršu a Hornú Pršu. Okolo roku 1655 bola očas vojenských operácií zničená, obnovená ako osada po roku 1670, samostatná obec znova od roku 1725. V roku 1828 sa v obci nachádzalo 25 domov a podľa zachovanej vtedajšej evidencie v nej žilo 237 obyvateľov. Títo sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom. V rokoch 1938 - 1944 sa obec pripojila k Maďarsku. V roku 1957 sa od obce Prša odčlenila ako obec osada Buzitka.

Obec sa nachádza v nadmorskej výške 184 m.n.m. v euroregióne Neogradiensis o rozlohe približne 348 ha.

Vývoj počtu obyvateľov v obci Prša

Rok	1828	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov	237	202	212	216	222	214	210	189	190

Zdroj : Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prša na roky 2023-2030

Demografický vývin v Slovenskej republike zaznamenal od roku 1991 výrazné spomalenie nárastu obyvateľstva a v roku 2001 dosiahol celkový prírastok nulovú hodnotu. Demografický vývin vo Fiľakove zaznamenal od roku 1880 sústavný nárast počtu obyvateľstva a od roku 1991 až po súčasnosť je situácia stabilizovaná. Podľa výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov mala v roku 2022 obec Prša 190 trvalo žijúcich obyvateľov, z toho mužov 94 a žien 96.

Obec Prša je situovaná na križovatkách európskeho dopravného koridoru; na železničnej križovatke v smere východ - západ (na trati Košice – Fiľakovo – Zvolen – Bratislava) a v smere severojužnom (na trati Banská Bystrica – Zvolen – Fiľakovo – Hatvan) a v blízkosti cestnej križovatky v smere východ – západ (Ukrajina – Košice – Fiľakovo – Bratislava – Západná Európa) a v smere sever – juh (Škandinávia – Zvolen –Lučenec - Fiľakovo – Salgótarján – Budapest – Južná Európa). Vďaka svojej polohe je obec Prša ľahko dostupná pre domácich a zahraničných návštevníkov.

Zamestnanosť

Najvýznamnejší zamestnávatelia z výrobných odvetví pre obyvateľov mesta a okolia sú firmy z oblasti výroby strojov a zariadení, spracovania kovov, spracovania dreva a výroby potravín a nápojov, jedná sa o nasledovné spoločnosti: Adient Slovakia, s.r.o. Bratislava, MECOM GROUP s.r.o. Humenné, PRP, s.r.o. Tomášovce, Všeobecná nemocnica s poliklinikou, SAD Lučenec, a.s., Banskobystrická regionálna správa ciest, a.s. B. Bystrica, MEDIAPRESS Lučenec, spol. s r. o., EKOLTECH, spol. s r.o. Fiľakovo, Dometic Slovakia, s.r.o. THORMA v7roba, k.s. Fiľakovo, AGRO CS Slovakia, a.s., Veľké Dravce, Nicholtrackt, s.r.o. Lučenec, Ernstprofil, spol. s r. o. Lučenec, D&J Design s.r.o. Lučenec, Kamwood, s.r.o. Lučenec, SPOOL, a.s. Lučenec, Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec, SBD Lučenec, B6 Slovakia s.r.o. Lučenec, COSTRUO, spol. s r.o. Lučenec, SVOMA, s.r.o. Lučenec, MEPOS, s.r.o. Lučenec, Construct, s.r.o. Lučenec.

3.2. Sídla

Pre sídelnú štruktúru okresu je charakteristické, že väčšie a prosperujúcejšie obce sú situované predovšetkým na dopravných ťahoch, kým v odľahlejších polohách sú obce menšie s depresívnou vývojovou krivkou vo väčšine kritérií. V okrese je okrem toho pomerne vysoký podiel rozptýleného osídlenia vo forme malých osád a samôt. Veľké percento územia okresu pokrývajú lesy, čo spolu s modeláciou terénneho reliéfu a sieťou vodných tokov a plôch vytvára vysoko hodnotné krajinné prostredie, ktorého kvality dosiaľ neboli dostatočne docenené a využité.
Obec Prša je súčasťou regiónu Nograd, je súčasťou vyššieho územnému celku Banská Bystrica. Celková rozloha katastrálneho územia je 348 ha. V roku 2022 žilo v obci 190 obyvateľov.

Obec je napojená na celoštátny železničný ťah Košice – Jesenské – Lučenec – Zvolen - Kúty. Túto časť je možné napojiť do Maďarska (Fiľakovo – Salgótarján). V súčasnosti je mesto spojené s

Maďarskou republikou železničným hraničným priechodom Šiatorská Bukovinka - Somoskoújfalu.

Posudzovaná lokalita je mimo zastavané územie obce. Katastrálne územie obce hraničí katastrami obcí Fiľakovské Kováče, Buzitka, Holiša, Šávoľ. Riešené územie pre tvorbu urbanizovanej krajiny tvorí súčasne zastavané územie sídla, rozšírené o územia, ktoré bezprostredne nadväzujú na zastavané územie. Sú potenciálne a disponibilné územia vhodné pre rozvoj obce vyvolaný jeho rozvojovým programom a požiadavkami vyplývajúcimi zo zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj z roku 2009 a Koncepcie územného rozvoja Slovenskej republiky z roku 2001 (KURS 2001).

3.3. Priemyselná výroba, poľnohospodárstvo, rekreácia a cestovný ruch

POĽNOHOSPODÁRSTVO

V katastrálnom území Prša z celkovej výmery poľnohospodárska pôda zaberá takmer 275 ha, z toho 70% predstavuje orná pôda. V súčasnej krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodárska pôda, ktorá je intenzívne využívaná. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie najmä obilnín, olejnín a viacročných krmovín.
Skladovanie osív, obilnín a predaj priemyselných hnojív je zabezpečované v areáli nákupného skladu na Podjavorinskej ulici v Lučenci, ktoré prevádzkuje spoločnosť TAJBA, a.s. Čaňa.
K poľnohospodárskym podnikateľským subjektom, ktoré dnes obhospodaruje miestnu pôdu je Agro Ratka, s.r.o. a iné malé poľnohospodárske podniky, ktoré sa zaoberajú chovom ošípaných a rastlinnou výrobou.
V k.ú. Opatová je umiestnená prevádzka spoločnosti OSIVO, a.s. Zvolen, kde prevádzkuje čistiacu stanicu osív (ČSO Lučenec). Svojou šesťdesiatročnou tradíciou jedným z najväčších výrobcov certifikovaných osív a sadív poľných plodín na Slovensku. Zastupuje odrody domácich aj zahraničných šľachtiteľských firiem a ponúka osivá výkonných a kvalitných odrôd.
Zariadenia pre živočíšnu, rastlinnú výrobu a skladovanie produktov rastlinnej výroby nevyžadujú zvýšené nároky na rozvojové plochy. Realizáciou zámeru sa nepredpokladá k záberu poľnohospodárskej pôdy, ani k produkcii znečistenia, ktoré sa môže dostať do poľnohospodárskej pôdy a ktoré by ju mohli potenciálne ohroziť.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

V riešenom území sa vyskytuje kategória lesov hospodárskych a osobitného určenia. Hospodárska a ostatná činnosť sa vykonáva podľa lesných hospodárskych plánov (LHP). Lesnícku prvovýrobu v lesoch zabezpečujú lesné závody Štátne lesy a organizácie neštátnych lesov. Detailne rozpísané charakteristiky lesov v okolí riešeného územia sú v kapitole C/II/7.

PRIEMYSEL

V obci Prša s počtom takmer 200 obyvateľov nie je zastúpený žiaden priemysel. V poslednom období došlo mimo zastavané územie obce, v blízkosti navrhovanej činnosti k vybudovaniu areálu na pestovanie a spracovanie orechov vrátane vedľajších produktov. Za uvedeným areálom je prevádzkovaná fotovoltická elektráreň.

Poloha obce na dopravnej tepne E 571 môže byť do budúcnosti dôležitým rozvojovým impulzom. Trasa komunikácie vedie okrajom katastra.

REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Obec sa nachádza v pohraničnom území s Maďarskom a prichádzajú sem aj zahraniční hostia. V obci je prevaha zmiešaného slovensko-maďarského obyvateľstva. Oblasť je vhodná pre širší rozvoj vzájomnej spolupráce, čo potvrdzuje kultúrno-historická spriaznenosť oboch území. Dvojjazyčnosť vytvára dobré predpoklady pre dynamickú cezhraničnú kooperáciu. Pozitívom je fakt, že obec je súčasťou cezhraničného geoparku Novohrad – Nógrád, zahŕňajúci územie 30 obcí na slovenskej strane (južné časti okresov Rimavská Sobota, Lučenec) a 64 obcí na maďarskej strane (severná časť Novohradskej župy).

Významným prvkom systému ekonomických aktivít v tomto priestore sa môže stať aj cestovný ruch a aktívne aj pasívne formy zotavenia. Optimálne podmienky sú najmä pre agroturistiku, pobyt rodín s deťmi, cykloturistiku, jazdu na koňoch, poľovníctvo, zber lesných plodín. Cykloturistika by mohla mať v tomto regióne svoje miesto vďaka typu osídlenia a okolia obce a neho nadväzujúcich obcí.

3.4. Doprava

Obec leží na križovatke hlavných ciest a železničných trás spájajúcich Bratislavu s Košicami a Budapešť s Varšavou. Základ dopravného systému mesta tvorí cesta II/571 Fiľakovo - Jesenské a cesta II/57112 Fiľakovo - Biskupice. Základný dopravný kríž týchto ciest je doplnený radiálami ciest m/5711 Fiľakovo - Rátka a III/5714 Fiľakovo - Buzitka. Základnú dopravnú sieť doplňuje západný obchvat cesty I/71 Lučenec - Fiľakovo - Radzovce - Šiatorská Bukovinka - hranica s Maďarskom. Súčasné parametre cesty E 571 v okrese nevyhovujú platným normovým požiadavkám pre cesty tohto významu. Rozvoj mesta si vyžaduje napojenie na Bratislavu a Košice diaľnicou alebo rýchlostnou komunikáciou.
Obec je napojená na celoštátny železničný ťah Košice – Jesenské – Lučenec – Zvolen - Kúty. Túto časť je možné napojiť do Maďarska (Fiľakovo – Salgótarján). V súčasnosti je mesto spojené s Maďarskou republikou železničným hraničným priechodom Šiatorská Bukovinka - Somoskoujfalu.

Obcou neprechádza významná cestná komunikácia. V cestnej doprave je pripojenie riešeného územia na hlavnú cestnú sieť zabezpečené cestami III. triedy a cestou I. triedy 71 (I/71), ktorá vedie z Lučenca cez Fiľakovo do Maďarska. JV blízkosti obslužnej komunikácie sa nachádza železničná zastávka Prša.

3.5. Technická infraštruktúra

Obec Prša má vybudovaný obecný vodovod v celkovej dĺžke 1500 m. V obci sa nachádzajú 3 obecné studne. Vzhľadom na nedostatočné pokrytie vodovodu je potrebné jeho rozšírenie. Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť ani čističku odpadových vôd. Obyvatelia majú vybudované pri domoch septiky. V obci je vybudovaný plynovod s dĺžkou 1 500 m. Obyvatelia obce vykurujú pomocou tuhého paliva alebo plynu.
Konfigurácia a počet distribučných trafostaníc je pre súčasný stav vyhovujúci. Distribúcia elektrickej energie v obci je zabezpečená prostredníctvom prevádzkovateľa distribučnej sústavy - spoločnosť Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a. s..

3.6. Služby

V obci Prša sa nenachádza obchod s potravinami, ani žiadny iný obchod. Obyvatelia obce cestujú aj za základnými potravinami do Fiľakova, susedných obcí, či Lučenca. V Prši sa nenachádza pobočka pošty, obyvatelia využívajú služby pošty v susednej obci Šávoľ.

3.7. História mesta a ochrana kultúrneho dedičstva

Priamo na záujmovom území ani v jeho blízkosti sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pozoruhodnosti.

KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY V BLÍZKOM OKOLÍ

Fiľakovský hrad

Pôvodný hrad tvorila v 12. storočí štvorboká veža, obvodový múr s palácom na juhozápadnej strane a pravdepodobne val s palisádami. Počas prestavby v roku 1551 bol hrad rozšírený o stredný hrad s dvojicou mohutných pentagonálnych bášt (západná nesie dodnes meno Bebekova). V mohutnom 6 metrov hrubom múre medzi nimi boli zriadené 3 delostrelecké pozície a 6 výklenkov pre hákovnice. Pristavaný bol aj parkanový múr s dvojicou okrúhlych nárožných bášt, ktorý vymedzil prístupový koridor do stredného hradu. Dolný hrad zabezpečovali tri polygonálne bašty a dve vežové brány s padacím mostom a 10 metrov hlbokou priekopou. Súčasťou prestavby bolo aj vybudovanie mohutných mestských hradieb s bránami a rondelmi. Z mestského opevnenia sa zachovala jediná bašta. Dolný hrad bol pohltený mestom, zachovala sa len časť nádvoria. Hrad vyhorel v roku 1682 počas obliehania a odvtedy je v ruinách.

Rímskokatolícky kostol

Františkánsky kostol s budovami kláštora pochádza z roku 1513, v r. 1554 bol zmenený na turecký džámiju a definitívne zničený Turkami pri obliehaní v roku 1682. V rokoch 1694-1727 znovu vybudovaný ako barokový s hodnotným interiérom. Veža je postavená netypicky na severovýchodnej strane lode. Úpravy fasád sú z rokov 1725-1728. Jednoloďový priestor s polygonálnym uzáverom presbytéria je zaklenutý valenými lunetovými klenbami so štukovými obrazcami. Klenbový systém spočíva na vtiahnutých oporných pilieroch so združenými pilastrami. Kostol má barokový murovaný chór. Na juhovýchodnej strane bočná kaplnka, v nikách fasády a nad vchodom do kostola sú barokové plastiky. Hlavný aj oba bočné oltáre barokové, kazateľnica z 1. polovice 18. storočia a ďalší bočný oltár ranobarokový a dva oltáre rokokovou ornamentikou a plastikami.

Kláštor františkánov

Kláštor nadväzuje na kostol zo severozápadnej strany. Ide o dvojpodlažnú budovu s ústredným rajským dvorom a krížovou chodbou. V prízemí sa nachádzajú arkády podklenuté krížovými klenbami. Františkáni stáročia ovplyvňovali duchovný život mesta a sú s ním úzko spätí aj dnes.

Ďalšie pamätihodnosti:

Kaštieľ Berchtoldovcov

Kaštieľ vo Fiľakove, v ktorom je dnes Gymnázium, bol postavený koncom 18. storočia ako sídlo rodiny grófa Berchtolda, ktorý pochádzal z Tirolska. Gróf bol majiteľom velkostatku pri Fiľakove. Neskôr kaštieľ zmenil vlastníkov, patril rodinám Stephani a Herold. Po roku 1945 bol sídlom okresného úradu a bola v ňom umiestnená aj stavebná škola. Pôvodný barokový charakter kaštieľa sa v dôsledku častých opráv čiastočne stratil. Na prízemí možno vidieť zachované barokové klenby a drevenú vyrezávanú výzdobu. Okolitý park bol kedysi oplotený, a voľne v ňom žili jelene a srnčia zver. V jazierku plávali labute. Rozloha parku je 8,2 ha a obsahuje 16 taxónov drevín, medzi ktorými je aj niekoľko vzácnych cudzokrajných stromov. Dnes tu očakáva návštevníkov fiľakovské minizoo.

Kaštieľ Cebriánovcov

Gróf Cebrián-Figuerollas Antal, pochádzal zo Španielska, usadil sa tu v roku 1820. Jeho vnukom bol František, ktorý dal postaviť kaštieľ vo Fiľakove. Medzi jeho posledných majiteľov patrila Mária Cebriánová, ktorá zomrela v roku 1931. Ďalší údaj je z roku 1956, keď už v budove kaštieľa bola poliklinika. V roku 2006 prešla do súkromného vlastníctva. Budova nadnes stratila svoju niekdajšiu impozantnosť, ale stále má dôležité miesto v obraze mesta. Vnútorná plocha priečelia s pilierovou arkádou pripomína štyridsiate roky 19. storočia.

Koháryho kúria

Keď v roku 1682 turecko-kurucké vojská zničili hrad aj mesto, kapitán fiľakovského hradu Štefan Koháry II. dal po návrate zo zajatia znovupostaviť katolícky kostol. Veď aj mal z čoho, za svoju vernosť získal od kráľa veľké majetky. Hrad však nedá opraviť. Miesto toho si v meste vybuduje kaštieľ, tzv. Koháryho kúriu. Táto baroková stavba z prvej polovice 18. storočia bola vystavaná na starších základoch kúrie Báthoryovcov zo 17. storočia. V súčasnosti sa nachádza v dosť biednom stave, spolu so zanedbaným hospodárskym dvorom. Za povšimnutie stoja vynikajúce štukové pruské klenby a priestranná pivnica s lunetovou klenbou.

Budova Mestského úradu

Medzi zaujímavé budovy vo Fiľakove patrí aj súčasná budova mestského úradu. Dokončená bola 29. júna 1912, staviteľom bol Pál Schmidt. Pôvodne v nej sídlil aj zbor požiarnikov. Z vežičky na vrchole bolo vidieť celé mesto a slúžila hasičom ako pozorovateľňa.

Vigadó

Aj v súčasnosti je dôležitým miestom spoločenského života mesta tzv. Vigadó. Budova pochádza z konca 19. storočia, má eklektickú fasádu. Fungovalo v nej už kasíno, ako miesto stretávania sa spolkov a remeselníkov, hostinec, škola; Novohradské múzeum a knižnica. V súčasnosti je tu umiestnená Mestská knižnica a v jeho priestoroch je aj Mestské vlastivedné múzeum.

Mestský park

Vznikol z pôvodných tureckých záhrad. Založený bol v druhej polovici 19. storočia pri kaštieli Berchtoldovcov. Popri domácich drevinách a rastlinách sú tu vysadené aj mnohé cudzokrajné dreviny. V okrajovej polohe pod hradom je situované jazierko. (Súčasťou parku je ovocný sad, záhradníctvo a spevnené plochy za kaštieľom.)

Za pozornosť stoja Námestie padlých hrdinov a Mauzóleum rodiny Stephani.

4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Problematika znečistenia životného prostredia je predmetom mnohých správ o jeho stave v rôznych lokalitách. Znečistenie jednotlivých zložiek prírodného prostredia je charakterizované v príslušných kapitolách. Komplexne možno zhodnotiť že uvedená oblasť netrpí výraznými environmentálnymi problémami. K najvypuklejším problémom patrí podľa nášho názoru nepriaznivá socio-ekonomická situácia obyvateľstva hodnotenej oblasti ako aj nepriaznivé demografické ukazovatele ako hodnoteného územia, tak aj celého regiónu, s výnimkou väčších sídelných útvarov situovaných pozdĺž hlavného dopravného ťahu Lučenec - Zvolen.

4.1. Znečistenie ovzdušia

Hodnotená oblasť nie je postihnutá zvýšeným množstvom emisii a stav znečistenia ovzdušia možno charakterizovať v rámci územia Slovenska ako veľmi dobrý. Zdrojom emisii v širšom okolí je iba automobilová doprava, ktorej intenzita je vzhľadom na lokalizáciu hodnotenej oblasti minimálna. Zdrojom emisii sú väčšie sídelno-priemyselné aglomerácie, ktoré ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj v odľahlejších oblastiach. Zdrojom týchto emisii sú oblasti Lučenca, ako aj emisie z premávky na frekventovanom dopravnom ťahu Lučenec – Zvolen.
Kvalita ovzdušia v meste je ovplyvňovaná najmä malými a strednými zdrojmi znečisťovania ovzdušia. V celom okrese Lučenec majú emisie základných znečisťujúcich látok (tuhé látky, SO_2, NO_x, CO) klesajúcu tendenciu z dôvodu zmeny palivovej základne a prijatím novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia.
Medzi hlavné priemyselné odvetvia, ktoré produkujú emisie v rámci mesta patrí strojársky priemysel, drevársky a doprava.
V roku 2012 bolo na Slovensku 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia, z toho 5 určených pre PM_{10}, $_{11}$ pre PM_{10} a $PM_{2,5}$ a 1 PM_{10} a NO_2 a 1 pre PM_{10} a $PM_{2,5}$ a NO_2. Mesto Fiľakovo v nej zahrnuté nebolo. V okrese Lučenec bolo v roku 2012 celkom 255 zdrojov znečisťovania ovzdušia a 120 prevádzkovateľov.
Medzi najväčších znečisťovateľov v rámci Banskobystrického kraja podľa množstva emisií za rok 2012 (NEIS – veľké a stredné zdroje) patrí Družstvo Agrospol, Lučenec pre znečisťujúcu látku SO_2 (Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečisťovania v Banskobystrickom kraji v roku 2012).

Navrhovaná činnosť nie je charakterizovaná ako zdroj znečisťovania ovzdušia.

4.2. Znečistenie podzemných a povrchových vôd

Zdroje znečistenia vôd je možné rozčleniť na bodové zdroje a plošné zdroje. Významné bodové zdroje znečistenia vôd v hodnotenej oblasti neboli identifikované. Možnými zdrojmi znečistenia vôd v hodnotenej oblasti sú žumpy, nezabezpečené alebo divoké skládky komunálneho odpadu, splachy z ciest a pozemných komunikácii a v neposlednom rade produkty používané v priemysle a poľnohospodárskej výrobe. Kvalita povrchových a podzemných vôd je podrobne zhodnotená v kapitole C/II/6 tohto zámeru.

V území obce Prša sa nenachádzajú vodné zdroje pre hromadné zásobovanie pitnou vodou ani ich ochranné pásma.

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom znečistenia povrchových ani podzemných vôd.

4.3. Zaťaženie územia hlukom

Lokalita umiestnenia hodnotenej činnosti je situovaná mimo zastavané územie obce so zdrojmi hluku a vibrácií. Zdrojom hluku je v hodnotenom území existujúca prevádzka, ktorá pozostáva z manipulačných a skladových objektov, ktoré sú prevádzkované na základe schválených povolení a interných predpisov, ktorých cieľom je minimalizovať negatívny vplyv hluku na okolie. Zvýšením kapacity zariadenia dôjde k miernemu nárastu hluku avšak v súlade s prípustnými hodnotami, ktoré spĺňajú prevádzkové predpisy a normy pre prevádzku tejto činnosti.

4.4. Odpady

Od roku 1995 sa celoplošne na území SR vykonáva zber údajov o vzniku a nakladaní so zvláštnym a nebezpečným odpadom, ktoré sa spracovávajú do regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO).
Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020 (ďalej len „program Slovenskej republiky“) bol schválený dňa 14.10.2015 vládou Slovenskej republiky, číslo uznesenia: 562/2015 a je v poradí piatym národným programom stanovujúcim základné požiadavky, ciele a opatrenia zamerané na oblasť odpadového hospodárstva. Vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2015 a z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva SR. Právna úprava odpadového hospodárstva sa vykonáva zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Katalóg odpadov sa ustanovuje vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z.z..
V súčasnosti je schválený Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016–2020.
Obec Prša má zavedený množstvový zber komunálnych odpadov ako aj triedený zber oddelene zhromažďovaných komunálnych odpadov.
Zámerom obce v tejto oblasti je trvale zabezpečovať moderný systém odpadového hospodárstva, zohľadňujúci potreby obyvateľov mesta a rešpektujúci životné prostredie.
Zneškodňovanie odpadov sa vykonáva ukladaním na skládku odpadu pre odpad nie nebezpečný, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť Brantner Lučenec, s.r.o., v lokalite Lučenec – Čurgov.

Navrhovaná činnosť a odpady
Navrhovateľ si odpady, ktoré mu vznikajú z jeho činnosti zabezpečuje na základe uzatvorenej s oprávnenou organizáciou. Odpady z prevádzky spracovania orechov ako aj stavebných odpadov počas realizácie stavby bude zabezpečovaný na základe odberateľsko-dodávateľských zmlúv do spracovateľského zariadenia za účelom ich konečného zhodnotenia. Zmesový komunálny odpad je zabezpečovaný v súlade s VZN obce Prša.
Prevádzkovaním navrhovanej činnosti nie je predpoklad negatívnych vplyvov na okolie.

4.5. Radónové riziko

Širšie okolie hodnoteného územia väčšinou nízke radónové riziko.

4.6. Poškodenie vegetácie emisiami

Vegetácia v sledovanom území je čiastočne poškodzovaná imisiami, ktoré oslabujú jej stabilitu a spolu s ostatnými činiteľmi znižujú obranyschopnosť vegetácie. Tento nepriaznivý jav možno vidieť najmä na stromoradiach pozdĺž ciest. Veľká časť imisií pochádza z diaľkového prenosu zo sídelno-priemyselných aglomerácií a okolia. Na zdravotný stav lesov negatívne pôsobia hlavne SO_2, NO_x a ďalšie kyselinotvorné látky, ako aj ťažké kovy.

4.7. Znečistenie horninového prostredia

Dotknuté územie predstavuje ovocný sad a tak nie je na mieste predpoklad, že pôvodné horninové prostredie bude lokálne znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby, únikmi z výrobného procesu, prípadne únikom ropných látok z prevádzkových strojov a manipulačných mechanizmov. Širšie okolie dotknutého územia je tvorené prevažne poľnohospodársky využívanou pôdou, ktorá je podľa zhodnotenia stavu kontaminácie pôd SR hodnotená ako pôda relatívne čistá. Z hľadiska aktuálnej erózie pôdy (Šúri, M., Cebecauer, T., Fulajtár, E., Hofierka, J., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa hodnotené územie nachádza v regióne so slabou až stredne silnou náchylnosťou na eróziu.

4.8. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov - ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj stav zložiek životného prostredia. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcim ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí úmrtnosť - mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Vzhľadom k nepriaznivej vekovej štruktúre obyvateľstva sa Banskobystrický kraj vyznačuje vysokou úmrtnosťou – 2. najvyššou v rámci SR po Nitrianskom kraji. Najvyššiu mortalitu dosahujú okresy s najstarším obyvateľstvom – Poltár a Krupina, (nad 12‰). Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v závislosti od veku a pohlavia je možné tak ako v republikovom priemere aj v Banskobystrickom kraji pozorovať nadúmrtnosť mužov.

Tab. 8:Mortalita v Banskobystrickom kraji v období 1998 – 2002 (v ‰):

Okres	1998	1999	2000	2001	2002
Banská Bystrica	8,99	8,44	9,16	8,68	9,07
Banská Štiavnica	12,57	10,87	13,14	12,08	12,06
Brezno	11,80	10,52	11,33	11,40	10,88
Detva	12,55	13,44	11,89	11,02	10,02
Krupina	16,20	14,56	13,67	12,49	14,80
Lučenec	12,31	12,43	12,15	11,47	11,80
Poltár	13,85	12,15	10,97	13,56	12,52
Revúca	11,39	11,26	10,91	11,91	10,43
Rimavská Sobota	11,62	11,50	11,16	11,40	11,09
Veľký Krtíš	13,02	12,27	12,33	12,22	10,87

Zvolen	9,83	9,91	10,96	10,16	9,77
Žarnovica	12,92	12,52	10,60	11,14	10,76
Žiar nad Hronom	10,69	9,58	9,61	9,81	10,21
BB kraj	11,46	10,97	11,02	10,90	10,69
SR	9,86	9,71	9,76	9,66	9,58

Tab. 9: Natalita v Banskobystrickom kraji v období 1998 – 2002 (v ‰):

Okres	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**
Banská Bystrica	8,56	8,13	7,81	7,73	7,42
Banská Štiavnica	9,50	9,76	8,92	6,95	8,67
Brezno	10,33	10,25	9,77	8,12	9,16
Detva	10,51	10,18	8,71	8,63	8,19
Krupina	10,51	11,16	11,57	9,87	9,40
Lučenec	10,61	10,47	9,75	10,39	9,51
Poltár	11,13	9,32	9,99	8,87	8,41
Revúca	12,10	11,41	10,60	10,83	12,07
Rimavská Sobota	12,20	12,27	11,28	11,46	11,69
Veľký Krtíš	10,21	9,85	9,62	8,71	8,38
Zvolen	9,18	9,48	9,12	7,90	8,67
Žarnovica	10,29	10,24	10,23	9,26	8,80
Žiar nad Hronom	8,90	9,60	9,42	8,13	7,59
BB kraj	10,19	10,06	9,58	9,04	9,09
SR	10,68	10,42	10,21	9,51	9,49

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Banskobystrickom kraji dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. Najviac úmrtí na uvedené ochorenia dosiahli okresy Krupina a Poltár. V poslednom období bol v rámci chorôb obehovej sústavy zaznamenaný nárast úmrtí na cievne ochorenia mozgu, predovšetkým u mužov, v ktorých dominuje okres Krupina. Úmrtnosť na nádorové ochorenia v Banskobystrickom kraji v r. 2002 predstavovala 216,12/100000 obyv., pričom najvyššia bola v okresoch Krupina a Banská Štiavnica. Najväčší podiel tvorí úmrtnosť na nádory dýchacej sústavy, ktorá má vzostupný trend najmä u mužskej populácie.
Banskobystrický kraj prekračuje priemer SR v úmrtnosti na všetky ochorenia – na nádorové ochorenia, ochorenia obehovej sústavy (ischemické choroby srdca i cievne ochorenia mozgu), v ktorých dosahuje prvenstvo, choroby tráviacej sústavy vrátane ochorení pečene, ako aj na vonkajšie príčiny.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

1.1. Záber pôdy

Záujmové územie sa nachádza v katastri Prša, parcela KN-C č. 1002/5.

Parcela číslo	Druh pozemku	k.ú.	List vlastníctva
KN-C 1002/5	Ovocný sad	Prša	LV 314

Na pozemku sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, nie sú nároky na dočasný ani trvalý záber lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Areál nepatrí do inundačného ani do ochranného pásma.

1.2. Zdroje a spotreba vody

Objekt je navrhnutý na princípe maximálnej ochrany životného prostredia najmä v jeho zložkách ochrany vôd a podzemia. Na zavlažovanie bude použitá voda z jestvujúceho areálového rozvodu a dažďová voda zo strechy navrhovaného fóliovníka. Budova sa napojí na jestvujúci areálový rozvod vody HDPE. Napojenie musí byť realizované v nezamŕzajúcej hĺbke.
Dažďové vody budú zbierané do navrhovanej závlahovej nádrže, v prípade nevyužitia odvádzané na okolitý terén resp. do zberného kanálu ktorý je umiestnený na pozemku.

1.3. Surovinové zabezpečenie

Pre zabezpečenie prevádzky zariadenia sú potrebné rôzne pomocné materiály, predovšetkým v rámci údržby mechanizácie pre manipuláciu s odpadmi:

- olej do 5 l/rok
- mazadlá do 5 l/rok.

1.4. Energetické zdroje

Nové napojenie na inžinierske siete nie sú potrebné, jestvujúce prípojky vyhovujú pre navrhovaný fóliovník.

Počas prevádzky

Prevádzka areálu bude zásobovaná elektrickou energiou z verejnej siete.
Bilancia spotreby el. energie:

Elektrická inštalácia
Pi = 15,0 kW
Ps = 9,0 kW

Rozvod silnoprúdu: Hlavný rozvádzač budovy bude napojený od existujúceho hlavného rozvádzača káblom typu CYKY-J 5x16mm2 cca. 75m.

Vykurovanie fóliovníka bude zabezpečené pomocou teplovzdušných fukárov s odovzdávaním tepla z teplovodného systému (tzv. fancoilov). Teplo bude dodávané z nového energetického centra, ktorý bude postavený neďaleko navrhovaného fóliovníka. Potrebný tepelný výkon zdroja: 230 kW. Uvažujeme s vykurovaním hlavne v mesiacoch marec, apríl, máj. Fóliovník môže byť funkčný aj bez vykurovania v prípade, že sa energetické centrum vybuduje neskoršie.

1.5. Dopravné riešenie

Areál bude napojený aj naďalej na jestvujúcu miestnu vedúcu v smere do obce Prša, ako obojsmernú komunikáciu s asfaltovým povrchom pomocou jestvujúceho vjazdu.

1.6. Nároky na pracovné sily

Počas výstavby

Dodávateľsky, zabezpečí vo vlastnej réžii zhotoviteľ stavby.

Počas prevádzky

Prevádzka navrhovanej činnosti uvažuje s vytvorením 3 pracovných síl v rozsahu 1 osoby s potrebnou vyššou kvalifikáciou.
Pri plnej prevádzke sa nepredpokladá s 2-smennou prevádzkou. S prácou na nočnej smene sa neuvažuje. Celkový počet zamestnancov v rámci areálu zberne bude 3 z toto 1 THP.

1.7. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti zámer nepočíta so žiadnymi terénnymi úpravami či zásahmi do krajiny.

2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1. OVZDUŠIE

Navrhovanou činnosťou vzniknú v dotknutom území nasledovné zdroje znečisťovania ovzdušia :

- malý mobilný zdroj znečisťovania ovzdušia (doprava)
- malý plošný zdroj znečisťovania ovzdušia (vykurovanie fóliovníka).

Počas výstavby budú produkované najmä prachové znečisťujúce látky a znečisťujúce látky emitované stavebnými mechanizmami. Koncentrácia týchto látok bude najmä v bezprostrednom okolí staveniska a v okolí miestnych komunikácií využívaných na prepravu materiálu. V širšom meradle sa vplyv týchto prác neprejaví.

Počas prevádzky sa vzhľadom na jej charakter predpokladá s produkciou látok znečisťujúcich ovzdušie. Vykurovanie fóliovníka bude zabezpečené pomocou teplovzdušných fukárov s odovzdávaním tepla z teplovodného systému (tzv. fancoilov). Teplo bude dodávané z nového energetického centra, ktorý bude postavený neďaleko navrhovaného fóliovníka. Potrebný tepelný výkon zdroja: 230 kW. Uvažujeme s vykurovaním hlavne v mesiacoch marec, apríl, máj. Fóliovník môže byť funkčný aj bez vykurovania v prípade, že sa energetické centrum vybuduje neskoršie.
bude podľa zákona 146/2022 Z.z. o ovzduší malým zdrojom znečistenia ovzdušia. Možno teda predpokladať, že uvedenie prevádzky do činnosti neovplyvní hodnotu súčasného znečistenia ovzdušia dotknutého územia presahujúcu zákonné limity.
Uvedené zariadenia budú spĺňať bezpečnostné a hygienické predpisy pre prácu obsluhy týchto zariadení s príslušnými certifikátmi.
Líniové zdroje znečistenia predstavuje osobná a nákladná doprava. Znečistenie ovzdušia prichádzajúcimi vozidlami do zariadenia s mechanizáciou v areáli je vzhľadom na umiestnenie na okraji obce a pri pohybe po spevnených (betónových, asfaltových) komunikáciách prijateľné. Predpokladá sa mierne zvýšenie zaťaženia existujúcich komunikácií nákladnou dopravou pre prevádzku areálu súvisiacu s prevádzkou spracovania orechov.
Plošným zdrojom znečistenia ovzdušia budú spevnené manipulačné plochy a zaraďujeme ich medzi stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia.

2.2. ODPADOVÉ VODY

Objekt je navrhnutý na princípe maximálnej ochrany životného prostredia najmä v jeho zložkách ochrany vôd a podzemia. Na zavlažovanie bude použitá voda z jestvujúceho areálového rozvodu a dažďová voda zo strechy navrhovaného fóliovníka. Budova sa napojí na jestvujúci areálový rozvod vody HDPE. Napojenie musí byť realizované v nezámrznej hĺbke.
Dažďové vody budú zbierané do navrhovanej závlahovej nádrže, v prípade nevyužitia odvádzané na okolitý terén resp. do zberného kanálu ktorý je umiestnený na pozemku.

2.3. ODPADY

Nakladanie s odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky zariadenia

Počas výstavby fóliovníka a spevnených plôch sa predpokladá vznik nasledovných stavebných odpadov, kategórie „ostatný“, zaradené podľa Vyhlášky č. 365/2015 Z.z. v platnom znení

Kat. č. odpadu	**Názov odpadu**
15 01 01	obaly z papiera a lepenky
15 01 02	obaly z plastu
15 01 06	zmiešané obaly
17 01 01	betón
17 02 01	drevo
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 170301
17 04 05	železo a oceľ
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 170901, 170902 a 170903

Nakladanie s odpadmi počas prevádzky zariadenia na spracovanie orechov sú popísané v kapitole „8 Stručný opis technického a technologického popisu“.
Predmetom tejto state budú len odpady, ktoré vzniknú činnosťou pôvodcu odpadu pri zabezpečovaní prevádzky. Jedná sa predovšetkým o vznik odpadov, ktoré vzniknú prevádzkou a údržbou strojov a zariadení slúžiacich pre manipuláciu a nakladanie s vykúpenými odpadmi resp. ich fyzikálnej úpravy ako je nakladač s rukou.

Ostatné odpady

Kat. č. odpadu	**Názov odpadu**
12 01 21	použité brúsne nástroje a brúsne materiály iné ako uvedené v 12 01 20
15 01 01	obaly z papiera a lepenky
15 01 02	obaly z plastov
15 01 06	zmiešané obaly

Súhrnné množstvo zhromažďovaných ostatných odpadov 0,050 t/rok.

Nebezpečné odpady

Kat. č. odpadu	**Názov odpadu,**
08 03 17	odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky
13 02 05	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje
13 08 02	iné emulzie
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami
16 02 13	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12
16 06 01	olovené batérie
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť

Súhrnne množstvo zhromažďovaných nebezpečných odpadov- **do 1 tony/rok.**

Miestom zhromažďovania nebezpečných odpadov bude vyčlenený priestor v existujúcom objekte skladu, súpisného čísla 99, nachádzajúci sa na parc. č. 1002/6, k.ú. Prša. Do tohto priestoru budú môcť vstupovať len poverený zamestnanci. Nebezpečné odpady, ktoré môžu vzniknúť v priestoroch prevádzky, nadobúdajú charakter látok škodiacim vodám a preto môžu ohroziť kvalitu a čistotu povrchových a podzemných vôd, prípadne ohroziť ďalšie zložky životného prostredia. Ropné látky sú uhľovodíky a ich zmesi, ktoré sú pri teplote +40 C ešte tekuté. Sú známe svojou chemickou stálosťou, a už v malých koncentráciách ovplyvňujú fyzikálne a biologické pochody vo vode. Pri ich úniku sa vytvorí olejový film, ktorí bráni prestupu voľného kyslíka z atmosféry do vody a tým sa znižuje samočistiaca schopnosť vody. Ropné látky majú schopnosť viazať sa a hromadiť v mikroorganizmoch vo vode a môže dochádzať k ich úhynu. Charakteristickým znakom zvýšeného obsahu ropných látok vo vode je dúhové sfarbenie na hladine vody. Pri väčšom úniku do vody sa vytvára súvislý olejový film vznášajúci sa vzhľadom na svoju špecifickú váhu na vode.

Spôsob nakladania s nebezpečnými odpadmi:
Jednotlivé nebezpečné odpady, budú hneď pri ich vzniku zhromažďované utriedene vo vyhradených priestoroch, označenom objekte podľa jednotlivých druhov v oceľových poprípade plastových nepriepustných nádobách resp. sudoch o objeme 60-200 litrov, v ktorých sú jednotlivé druhy odpadov zhromažďované ešte v PVC vreciach, aby nedochádzalo k ich nežiadúcemu úniku do okolia. Každý jeden druh nebezpečného odpadu bude na nádobe označený s „Identifikačný list nebezpečného odpadu“.

Odpadový toner do tlačiarne obsahujúci nebezpečné látky **(08 03 17)**
Tento druh odpadu môže vzniknúť v kancelárskych priestoroch spoločnosti, kde sa vykonávajú administratívne práce pre plynulý chod spoločnosti, pri výmene tonera v tlačiarní.

Syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje **(13 02 05)**
Nechlórované minerálne, hydrulické oleje **(13 01 10)**
Tieto druhy odpadov môžu vzniknúť v malom množstve pri prevádzkovaní a údržbe manipulačnej techniky a hydraulického lisu zariadenia na zber odpadov. Pri ich náhodnom vzniku budú utriedene zhromažďované v nepriepustných nádobách primeraného objemu a označené ILNO.

Iné emulzie **(13 08 02)**
Tento odpad môžu vzniknúť pri prevádzke kompresora.

Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami **(15 01 10)**
Uvedené druhy odpadu môžu vzniknúť vyprázdnením produktov z pôvodných obalov, napr., farieb, lakov a podobne.

Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami **(15 02 02)**
Jedná sa o znečistený perlit, resp. piliny nasiaknuté alebo použité ako absorbent v prípade rozliatia alebo úniku produktov, resp. nebezpečných odpadov (v tekutom skupenstve) pri prevádzke zariadenia. Osobitne budú v samostatnej nádobe zhromažďované aj znečistené handry a látky.

Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12 **(16 02 13)**
Žiarivky a iné odpady obsahujúce ortuť **(20 01 21)**

Odpady vzniknú výmenou žiariviek z prevádzky skladových hál, osvetlenia areálu prevádzky alebo prípadným vyradením elektrozariadenia.

Olovené batérie **(16 06 01)**
Odpadové batérie a akumulátory môžu vzniknúť náhodným vyradením opotrebovaného akumulátora z manipulačnej techniky.

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi bude riešené v súlade s platnou legislatívou. Všetky odpady budú zhromažďované vo vyhradenom, na tento účel určenom priestore v nádobách primeraných druhu zhromažďovaného odpadu. Osobitne budú zhromažďované nebezpečné odpady. Odpady určené na zhodnotenie alebo zneškodnenie budú odovzdávané oprávneným organizáciám na zmluvnom podklade v súlade s požiadavkami platných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva.
Odpady, ktoré je možné opätovne použiť, bude odberateľom odpadu prepravený na druhotné spracovanie.
Na základe uvedených skutočností pri nakladaní s odpadmi v existujúcej prevádzke ako aj výstavbou novej výrobnej haly nie je predpoklad ohrozenia zdravia ľudí a zložiek životného prostredia, za podmienky dodržania povinností pôvodcu odpadu a interných predpisov prevádzkovateľa a existujúcej prevádzkovej dokumentácie.
Komunálne odpady, ktoré vzniknú v existujúcej prevádzke budú zhromažďované v zbernej nádobe zodpovedajúcej systému zberu komunálnych odpadov v obci Prša. Komunálne odpady sú vyvážané spoločnosťou MEPOS s.r.o., ktorá má uzatvorenú zmluvu o zbere, preprave a zneškodňovaní odpadu na skládke odpadu pre odpad nie nebezpečný v lokalite Lučenec – Čurgov, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť Brantner Lučenec, s.r.o. Lučenec.

Kuchynský a reštauračný odpad:
Tento druh odpadu nevzniká, nakoľko stravovanie zamestnancov je zabezpečované individuálne prostredníctvom donáškovej služby.

Biologicky rozložiteľné odpady: vlastné kompostovanie v rámci prevádzky.

Iné výstupy

Neboli identifikované iné výstupy navrhovanej činnosti.

2.4. HLUK A VIBRÁCIE

Počas výstavby

V priebehu stavebných prác možno krátkodobo očakávať zvýšené zaťaženie územia hlukom zo stavebných strojov. Tieto činnosti sú vykonávané takmer výhradne v dennej dobe, nepredpokladá sa stavebná činnosť v nočnej dobe, v dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov. Vzhľadom k rozsahu stavby a ku krátkym termínom výstavby nebude tento zdroj hluku pre posudzované územie významným negatívnym javom.

Počas prevádzky

Zdrojom hluku a vibrácií do exteriéru bude len samotná prevádzka manipulačnej techniky ako aj obslužná doprava. Prípustné hodnoty hlučnosti (dB) pre výrobné zóny, priemyselné parky (kategória IV) podľa tabuľky 1 nariadenia vlády SR č. 339/2006 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami pre deň sú 60 dB.
Limity hluku a vibrácií nebudú prekročené ani pre okolie s ohľadom na malé zdroje, ich uzavretosť a vzdialenosť k obývaným priestorom (cca 350 m). Príspevok záťaže navrhovanej činnosti na obytné územie nebude významný.

2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

V objekte fóliovníka nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraviu škodlivej intenzite.

2.6. Zápach a iné výstupy

Šírenie zápachu sa nepredpokladá. Prípustné hranice pre koncentrácie pevných aerosólov a výparov nebudú prekročené pre jednotlivé pracovné miesta. Taktiež vplyv týchto faktorov na okolie je s ohľadom na malé zdroje, ich uzavretosť a vzdialenosť k obývaným priestorom prakticky nulový.

2.7 Vyvolané investície

Celkové predpokladané náklady stavby sú cca. 200 tis. Eur. Stavba bude financovaná z vlastných zdrojov, z dotácií z fondov EÚ, prípadne z bankového úveru.

2.8. Iné výstupy

Neboli identifikované iné výstupy.

3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pre potreby komplexného posúdenia očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti sme v nižšie uvedených kapitolách vychádzali zo slovného hodnotenia vplyvov metódou hodnotiaceho opisu.
Z hľadiska významnosti vplyvov ich hodnotíme 7 stupňovou škálou s hranicami od veľmi negatívneho vplyvu po veľmi pozitívny vplyv. Z hľadiska časového dosahu vplyvov ich hodnotíme ako dlhodobé a krátkodobé. Z hľadiska dopadov vplyvov na zložky životného prostredia ich delíme na priame a nepriame.

Tab.11: Rozdelenie predpokladaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, časového dosahu a ich dopadov

Významnosť vplyvov	Časový dosah vplyvov	Dopady vplyvov
veľmi negatívne	dlhodobé	priame
negatívne	krátkodobé	nepriame
mierne negatívne		kumulatívne
bez vplyvu		
mierne pozitívne		
pozitívne		
veľmi pozitívne		

3.1. Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Potencionálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy uvedených v kapitole C IV. Hodnotíme bez vplyvu.

3.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti nepredpokladáme žiadne vplyvy na vodné pomery lokality. Splaškové vody nebudú vznikať, nakoľko v objekte fóliovníka nebudú umiestnené sociálne zariadenia. Samotná prevádzka nepredpokladá vznik odpadových vôd. Dažďové vody budú odvedené na povrch alebo do záchytnej nádrže. Potencionálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy uvedených v kapitole C IV. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv navrhovanej činnosti na vodné pomery ako bez vplyvu.

3.3 Vplyvy na ovzdušie

V rámci navrhovanej činnosti dôjde k vzniku a nakladaniu so stavebnými odpadmi. Výstavba navrhovanej činnosti nebude ovplyvňovať kvalitu vonkajšieho ovzdušia znečisťujúcimi látkami. Hodnotíme mierne negatívne.

Počas prevádzky
Vplyv hodnotenej činnosti na ovzdušie dotknutého územia počas prevádzky je charakterizovaný miernym nárastom intenzity nákladnej dopravy. Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií. Skladovanie prašných materiálov v hraniciach navrhovaného priestoru realizácie sa nepredpokladá. Hodnotíme mierne negatívne.

3.4. Vplyvy na pôdu

Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje odňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, a nie je potrebné požiadať o trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17 ods. 1 a 6 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení.
Kontaminácia pôdy v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti v rámci dotknutého areálu i mimo neho počas prevádzky a výstavby nie je pravdepodobná.
Počas prevádzky navrhovanej činnosti, vzhľadom na jej charakter a rozsah sa nebudú produkovať emisie, ktoré by spôsobili zhoršenie kvality poľnohospodárskej pôdy cudzorodými prvkami.
Vplyvy na kvalitu pôdy v okolí areálu majú iba povahu možných rizík a hodnotíme ich preto ako bez vplyvu.

3.5. Vplyv na krajinu

Vzhľadom na to, že sa jedná o rozšírenie činnosti prevádzky zariadenia na spracovanie orechov o pestovanie vo fóliovníku nebude mať uvažovaný zámer negatívny vplyv na vnímanie krajiny. Scenéria krajiny sa realizáciou zámeru nezmení.
Navrhovaná činnosť bude umiestnená mimo zastavané územie obce v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny (do 350 m). Z uvedeného dôvodu sa nepredpokladá, že bude dominantným objektom v dotknutom území.

3.6. Vplyv na obyvateľstvo

Výstavba ani prevádzka navrhovanej činnosti nepredstavuje žiadne riziká pre dotknutých obyvateľov. Pre zamestnancov nepredstavuje prevádzka v prípade dodržiavania pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci žiadne výnimočné riziká.

Pôjde predovšetkým o negatívne vplyvy súvisiace so zvýšenou dopravou do a z areálu prevádzky. Dotknuté územie, nebude mať počas prevádzky negatívny vplyv na obyvateľov najbližších obytných súborov. Vplyv bude daný zvýšenou dopravou v území.
Prevádzka navrhovanej činnosti nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických opatrení zdrojom toxických alebo iných škodlivín, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Najvyššie prípustné hodnoty hluku určuje Nariadenie vlády SR č. 355/2007 Z.z.. Podľa daného nariadenia je najvyššie prípustná ekvivalentná hladina hluku LAeq v dennom čase:

- vo vonkajšom priestore s obytnou funkciou (kategória územia III.) 60 dB pre hluk z dopravy, resp. 50 dB pre hluk z iných (stacionárnych) zdrojov
- v priestoroch výrobných zón (kategorizácia územia IV.) 70 dB pre hluk z dopravy aj stacionárnych zdrojov

Nové mobilné zdroje hluku, ktoré sa očakávajú v súvislosti s rozšírením kapacity prevádzky budú produkovať nepravidelné hlukové zaťaženie. Hluková záťaž z mobilných zdrojov ako aj z prevádzky strojov bude zanedbateľná. Pri samotnej technológii prevádzky sa nepredpokladá prekračovanie príslušných hlukových limitov zo stacionárnych zdrojov v obytnej zóne, nakoľko táto sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od areálu hodnotenej činnosti (cca 350 metrov).
Počas prevádzky bude mať posudzovaná činnosť priamy pozitívny dopad na obyvateľstvo.

Vplyvy na obyvateľstvo preto hodnotíme zo sociálneho hľadiska ako prevažne pozitívne, z environmentálneho hľadiska ako pozitívne.

4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Realizácia zámeru sa bude riadiť predovšetkým stavebnými a technologickými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce výškové práce, elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti. K čiastočnému narušeniu pohody a kvality života príde v etape realizácie najmä hlukom, prachom a emisiami z dopravy. Toto narušenie bude len lokálne - dopravné trasy, stavebné práce na stavbe fóliovníka. Tento dopad nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov.
Priame zdravotné riziká - nebezpečenstvo úrazu pri doprave a manipulácii s materiálom, pri stavebných, najmä výškových prácach, pri práci s elektrickými zariadeniami, a pod. Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad. Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky treba analyzovať bezpečnostný systém prevádzky. Z neho vyplýva riziko dlhodobého vypadnutia elektrického prúdu, dlhodobého vypadnutia prívodu energetického zdroja a prítoku vody. Je to však riziko minimálne a z hľadiska vplyvov na životné prostredie krátkodobé a zanedbateľné. Počas prevádzky sa nepredpokladá žiadny negatívny vplyv na obyvateľstvo a v areáli sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom hluku, vibrácií, elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia s negatívnym dopadom na obyvateľstvo.

Všeobecné zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, týkajúce sa aj zaobchádzania s chemickými látkami a prípravkami, ktoré sú dané v zákone č. 355/2007 Z.z.. Konkrétne povinnosti zamestnávateľa sú určené v zákone č. 355/2007 Z.z. a v jeho vykonávacom nariadení vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci. Obsluha manipulačných mechanizmov, strojov vyžaduje riadne zaškolenie, pravidelnú kontrolu a preskúšavanie pracovníkov.
Zhrnutím dostupných informácií uvedených v predkladanom zámere v súčasnosti k technickému riešeniu hodnoteného areálu, ako aj vzhľadom na dostatočnú odstupovú vzdialenosť najbližšieho obyvateľstva je predpoklad, že navrhovaná činnosť počas bežnej prevádzky nebude spojená s ohrozením zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva vrátane zamestnancov.

5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Činnosťou nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Na miesto umiestnenia navrhovanej činnosti sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany.

Vplyv na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
Užívanie objektov zberne nepredstavuje činnosť v území zakázanú a hodnotíme ju preto ako bez vplyvu.

Vplyv na územný systém ekologickej stability
Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území a hodnotíme ju preto ako bez vplyvu.

Vplyv na európsku sústavu chránených území NATURA
Na území obce Prša sa nenachádza ani nezasahuje žiadne chránené vtáčie územie. Lokalita navrhovanej činnosti nie je súčasťou ani nezasahuje do žiadneho navrhovaného územia európskeho významu. Identifikované vplyvy navrhovanej činnosti nie sú takého charakteru s dosahom na chránené vtáčie územie alebo územie európskeho významu a preto ju hodnotíme ako bez vplyvu.

Vplyv na územia národnej sústavy chránených území
Lokalita navrhovanej činnosti nie je súčasťou žiadneho chráneného územia a nezasahuje do žiadneho ochranného pásma. Z uvedeného dôvodu ju hodnotíme ako bez vplyvu.

Vplyv na územia chránené podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách
Dotknuté územie sa nenachádza v žiadnom vodohospodársky chránenom území ani žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti ani vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Hodnotíme bez vplyvu.

Vplyv na biodiverzitu
Navrhovaná činnosť vzhľadom na jej lokalizáciu a rozsah nebude mať vplyv na rozmanitosť druhov a ekosystémov. Hodnotíme bez vplyvu.

6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Syntézy v predchádzajúcich kapitolách dokladujú, že výsledné komplexné pôsobenie navrhovanej činnosti je dané lokálnym zaťažením prostredia antropogénneho a sčasti prírodného charakteru a pozitívnym dopadom na obyvateľstvo a jeho socio-ekonomické aktivity.
Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej činnosti neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.
Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná činnosť radí k celospoločensky prospešným. Význam činnosti stúpa v súvislosti s lokalizáciou v regióne, ktorý je z pohľadu nezamestnanosti na popredných miestach v SR, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.
Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Aby nedošlo do konfliktu s inými legálnymi čiastkovými záujmami je nevyhnutné jej usmernenie a limitovanie povoľovacími procesmi. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad prevádzkou navrhovanej činnosti s podmienkami stanovenými v povoľovacom procese a s dotknutými právnymi predpismi. Vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v kapitolách C III.1. až C III.16. Z priestorového hľadiska sa účinky

jednotlivých vplyvov budú prekrývať zhruba v intenciách opísaných v kapitole C.III.17., pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti.
Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je činnosť hodnotená ako bez vplyvu a v prípade vplyvu na obyvateľstvo a krajinnú štruktúru ako pozitívnu.
Z očakávaných vplyvov prevádzky navrhovanej činnosti z hľadiska ich významnosti medzi vplyvy z najväčšou významnosťou pozitívneho charakteru považujeme celkový rozvoj obce, regiónu, vytvorenie nových pracovných príležitostí počas prevádzky.
Medzi vplyvy negatívneho charakteru radíme zvýšenie intenzity dopravy na komunikácií počas výstavby a prevádzky súvisiace z nárastom kapacity zariadenia, ovplyvnenie ovzdušia a hlukových pomerov.
Medzi potencionálne vplyvy, ktoré by mohli nastať v prípade havarijnej situácie je možné ovplyvnenie horninového prostredia počas neodbornej manipulácie s vykupovaným a dočasne zhromažďovaným odpadom – havarijná situácia počas prevádzky.
Navrhovaný zámer nebude svojou povahou významným producentom obzvlášť nebezpečných látok, ktoré škodia životnému prostrediu. Identifikované vplyvy sú pri dodržaní a realizácii navrhovaných opatrení environmentálne prijateľné. Pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti bude vytvorenie nových pracovných miest.

7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z.z. a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona. V posudzovanom území sa neumiestňujú také činnosti, ktoré by svojim vplyvom presahovali štátne hranice. Dotknuté územie, katastrálne územie Prša nehraničí priamo s hranicami žiadneho susedného štátu.

8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

S prihliadnutím na plánované obnovenie činnosti nakladania s odpadmi nedôjde k vyvolaným vplyvom na súčasný stav životného prostredia. Nepredpokladajú sa investície spojené s realizáciou navrhovanej činnosti, napr. napojenie objektu na existujúcu vnútroareálovú kanalizáciu, vodovod, elektrickú sieť a vykurovanie.

9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

S realizáciou činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného respektíve katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie technických opatrení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť.
Riziká, ktoré nie je možné úplne vylúčiť:

- nebezpečenstvo spôsobené ľudským faktorom, ktoré súvisí s pracovným úrazom rôznej povahy
- starnutie elektrozariadení, požiar pri údere blesku, zlyhanie techniky
- havárie technologických zariadení spôsobené ľudským faktorom alebo poruchou
- únik látok škodlivých vodám

Popis možných havarijných situácií a opatrenia na ich odstránenie musia byť súčasťou havarijného plánu alebo prevádzkovej dokumentácie.

Kumulatívny vplyv navrhovanej činnosti

V bezprostrednej blízkosti posudzovaného areálu sa nenachádza žiaden podnik zaradený v zmysle § 5 zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je zaradený do A alebo kategórie B.

Na základe uvedeného sa nepredpokladá ohrozenie verejnosti a okolitých objektov.
Z uvedeného dôvodu nie je predpoklad kumulatívnych vplyvov okolia na navrhovanú činnosť.

10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Územnoplánovacie opatrenia
Obec Prša nemá spracovaný územný plán obce. Grafická časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický samosprávny kraj v platnom znení je spracovaná v mierke 1:50 000 a nerieši umiestnenie stavieb na konkrétne parcely. Na dotknuté parcely však majú priamu väzbu regulatívy zo záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení, ktoré je nutné rešpektovať.

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Technické opatrenia
Na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite sú navrhnuté tieto opatrenia:

Opatrenia počas prevádzky

- všetky priestory musia zodpovedať požiarnej bezpečnosti stavieb v zmysle príslušných predpisov (zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi, vyhláška č. 121/2002 Z.z. O požiarnej prevencii a súvisiace predpisy)
- Pri manipulácii s nebezpečnými látkami je nutné dodržiavať opatrenia uvedené v § 39 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov,
- Pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi dodržiavať povinnosti uvedené v § 40 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch
- Zapojenie sa do množstevného zberu odpadu po vytvorení podmienok zo strany mesta
- Dodržiavať prevádzkový poriadok resp. pokyny v oblasti ochrany ovzdušia

Technologické opatrenia

Opatrenia počas prevádzky

- Zabezpečiť pravidelnú kontrolu technologických zariadení, ktoré by mohli mať negatívny dopad na životné prostredie a zdravie obyvateľstva

Organizačné a prevádzkové opatrenia

Opatrenia počas prevádzky

- Zabezpečiť štandardné dodržiavanie, technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti ako aj protipožiarne opatrenia počas prevádzky
- Dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, týkajúce sa aj zaobchádzania s chemickými látkami a prípravkami, ktoré sú dané v zákone č. 355/2007 Z.z. a v jeho vykonávacom nariadení vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.
- V havarijnom pláne pripraviť a pri vykonávaní materiálne zabezpečiť opatrenia na likvidáciu možných havarijných únikov ropných a iných škodlivých látok.

Iné opatrenia

Iné opatrenia na prevádzku budú upravené kolaudačným rozhodnutím stavebného úradu.

11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti ostane zachovaný súčasný stav plochy, t.j. budú nevyužívané a postupne budú nevyužiteľné. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok ba naopak priamo bude na ňu nadväzovať.
V území a na priľahlých komunikáciách by nedošlo nárastu dopravy a hluku so sprievodnými javmi. Územie by naďalej ostalo s intenciách súčasného rozsahu užívania.
Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že v blízkej budúcnosti by v záujmovom území došlo opäť k návrhu obdobnej činnosti alebo umiestneniu inej výrobnej činnosti navrhovateľa. V prípade nezrealizovania uvedeného zámeru by si územie zachovalo dnešnú podobu krajiny.
Realizáciou hodnoteného zámeru dôjde jednak k ich zmysluplnému využitiu, ako aj k vytvoreniu nových pracovných miest v navrhovanej prevádzke.

12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Obec Prša nemá spracovaný územný plán obce. Grafická časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický samosprávny kraj v platnom znení je spracovaná v mierke 1:50 000 a nerieši umiestnenie stavieb na konkrétne parcely. Na dotknuté parcely však majú priamu väzbu regulatívy zo záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení, ktoré je nutné rešpektovať.
Navrhovaný zámer podlieha vydaniu stavebného povolenia na predmetnú stavbu, nakoľko sa jedná o realizáciu výstavby nového objektu.

13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené, či už v technickom riešení stavby alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami. Ide však o údaje, ktoré neovplyvnia environmentálne charakteristiky. Ku dňu spracovania zámeru nie sú známe žiadne kampane či iniciatívy, ktoré by vyjadrovali negatívny postoj k navrhovanej činnosti.
Navrhovaná činnosť svojimi parametrami podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 29 zákona. Zámer bude predložený ako podklad pre zisťovacie konanie príslušnému orgánu, ktorým je v tomto okrese Okresný úrad Lučenec, odbor starostlivosti o životné prostredie. Samotný proces zisťovacieho konania podľa § 29 zákona bude pozostávať z nasledovných krokov:

- rozoslanie a zverejnenie navrhovanej činnosti – zámeru
- pripomienkovanie zámeru

- a rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Hlukové pomery s najväčšou pravdepodobnosťou nebudú problematickou oblasťou navrhovanej činnosti vzhľadom výstavbu fóliovníka. V bezprostrednej blízkosti areálu sa nachádza železničná zastávka. Bude teda postačujúce ich vyhodnotenie v ďalšej etape povoľovania činnosti.
Podmienky, návrhy alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú podkladom pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.
Vzhľadom na charakter, rozsah a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie neboli v priebehu vypracovania zámeru identifikované také závažné okruhy problémov, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie posudzovať a rozpracovávať.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Zámer je predložený v jednom variante, nakoľko navrhovateľ uplatnil výnimku v § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z..

Navrhovaná činnosť nebude riešená variantným spôsobom, preto vytvorenie súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu je bezpredmetné.

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k zmysluplnému využitiu územia predurčenému k danému využitiu. Navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre prevádzky takého typu. Kapacita areálu je v súčasnosti využívaná iba na 50 %, ktorá slúži podnikateľskej činnosti navrhovateľa.
Areál a prevádzka navrhovanej činnosti bude spĺňať všetky platné právne predpisy a normy týkajúce sa ochrany životného prostredia, nakladania s odpadom, bezpečnosti práce a hygieny. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok. Územie je vedené v katastri nehnuteľností ako ovocný sad. Ak by sa činnosť nerealizovala, skôr alebo neskôr by bola nahradená inou napr. priemyselnou činnosťou, ktorá by mohla mať výraznejšie negatívne vplyvy.
K podstatnej zmene kvality posudzovaného územia však nedôjde.

1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Pre hodnotenie vplyvov zámeru na životné prostredie a zdravie obyvateľstva bola použitá metóda hodnotiaceho opisu. Súbory kritérií hodnotenia boli vyberané tak, aby charakterizovali spektrum vplyvov a ich významnosť. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho (veľmi negatívny, negatívny a mierne negatívny vplyv; bez vplyvu; mierne pozitívny, pozitívny a veľmi pozitívny vplyv) časového priebehu pôsobenia (krátkodobý a dlhodobý) formy pôsobenia (priamy, nepriamy a kumulatívny vplyv) a zároveň boli hodnotené vplyvy počas prevádzky.
Potrebné je vyhodnotiť vplyvy na abiotické a biotické zložky ekosystémov, ako aj vplyvy na krajinu, urbánny komplex a využívanie zeme, vplyvy na zdravie človeka. Rozhodujúca je

skutočnosť, do akej miery sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti môže východiskový stav krajiny zmeniť pri rešpektovaní podmienok a požiadaviek daných všeobecne záväznými právnymi predpismi.

2. VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Zámer sa predkladá ako podklad pre vykonanie zisťovacieho konania podľa § 29 zákona v nulovom variante a jednom variante riešenia navrhovanej činnosti.

Nulový variant:

Nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal ak sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti ostane zachovaný súčasný stav plochy, t.j. budú nevyužívané a postupne budú nevyužiteľné. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok ba naopak priamo bude na ňu nadväzovať.

Variant navrhovanej činnosti:

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy. Navrhovaná činnosť nebude riešená variantným spôsobom preto vytvorenie súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu je bezpredmetné.
Nakoľko sa nepredpokladá variantné riešenie navrhovanej činnosti je výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty taktiež bezpredmetné. Výber lokality a navrhovaná činnosť v uvedenom území je optimálnou pre využitie tohto priestoru, ktorý je súčasťou existujúceho areálu navrhovateľa.

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v k.ú. Prša. Navrhovaná činnosť vo variantnom riešení bude počas výstavby ako i počas prevádzky spojená s vplyvmi na životné prostredie.
Podľa opísaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia v súvislosti s plánovanou realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k významnému ovplyvneniu zdravotného stavu obyvateľstva, zložiek životného prostredia počas prevádzky. Vplyvy negatívneho charakteru boli identifikované predovšetkým v rozšírení zoznamu druhov vykupovaných druhov nebezpečných odpadov, kde boli identifikované najmä krátkodobé, lokálne vplyvy eliminovateľné dostupnými prostriedkami pri ich dočasnom zhromažďovaní.
Z pohľadu ochrany prírody a krajiny sa v území nenachádzajú žiadne veľkoplošné a maloplošné chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. V záujmovom území platí všeobecný 1. stupeň územnej ochrany. V danom stupni poznania technického riešenia budú už v prevádzkovej dokumentácii zariadenia prijaté stavebné, technické a technologické opatrenia na minimalizáciu negatívnych dôsledkov prevádzky navrhovanej činnosti za životné prostredie a ochranu zdravia zamestnancov a obyvateľstva žijúceho v priľahlých oblastiach.

Na základe výsledkov doterajšieho zisťovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa na realizáciu odporúča variant uvedený v zámere. Odporúčaný variant navrhovanej činnosti nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie, čo znamená, že je environmentálne prijateľný.

3. ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1. Navrhovateľ v súčasnosti nedisponuje inou lokalitou, ktorá by bola vhodná na umiestnenie uvedeného fóliovníka a na prevádzkovanie navrhovanej činnosti. Existujúca prevádzka disponuje postačujúcimi kapacitami umiestnenia objektu.
2. Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.
3. So zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok možno konštatovať, že nie je reálny predpoklad, že by realizácia zámeru vyvolala súvislosti, ktoré môžu ovplyvniť súčasný stav životného prostredia v dotknutom území v oblasti ochrany prírody, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok.
4. Areál umiestnenia objektu sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby. Pozemky určené na umiestnenie navrhovanej činnosti sú umiestnené mimo zastavané územie obce. Prevádzka zariadenia je technicky a organizačne zabezpečená na navrhovanú činnosť.
   Navrhovaná činnosť je v dotknutom území rozšírením exitujúcej činnosti o novú činnosť. Jej posúdenie je potrebné pre účely udelenia stavebného povolenia.
5. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k stavebným úpravám na existujúcim objektoch.
6. Realizáciou navrhovanej činnosti nie je potrebný záber poľnohospodárskej pôdy.
7. Vyhovujúce dopravné napojenie po existujúcich komunikáciách a existujúca infraštruktúra.

Navrhované riešenie zodpovedá súčasným technickým možnostiam a vyhovuje kritériám pre prevádzky takého typu. Prevádzka navrhovanej činnosti bude spĺňať všetky platné právne predpisy a normy týkajúce sa ochrany životného prostredia, nakladania s odpadom, bezpečnosti práce a hygieny. Navrhovaný zámer rešpektuje širšie väzby územia, akceptuje prítomnosť dopravných trás. Realizácia navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z jestvujúcich prevádzok.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

K zámeru boli priložené:

1. Prehľadná situácia umiestnenia súčasnej prevádzky a navrhovanej činnosti (satelitná snímka)
2. Prehľadná situácia umiestnenia súčasnej prevádzky a navrhovanej činnosti (topografická mapa)
3. Mapa širšieho územia v mierke 1:50 000
4. Situácia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

1. Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečisťovania v Banskobystrickom kraji v roku 2012
2. Atlas krajiny SR, MŽP SR Bratislava, 2002
3. Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava, 1980
4. Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Cerová vrchoviny - Porimavie 2016- 2045, ŠOP SR, Banská Bystrica, 2015
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prša na roky 2023 – 2030, Obec Prša, 2023
6. Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác č. 33/3, SHMÚ, Bratislava, 1991
7. Bilancia pohybu obyvateľstva podľa obcí a pohlavia v roku 1999, ŠÚSR, Bratislava, 2000
8. Kraje a okresy Slovenska – nové administratívne členenie, Q 111 Bratislava, 1997
9. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica (AUREX, 1994)
10. Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2004, MŽP SR, SAŽP 2005
11. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, ŠÚ SR, 2001
12. Štatistická ročenka SR z r. 2002, Štatistický úrad SR, VEDA vydavateľstvo SAV, Bratislava 2002
13. Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. Bazálna referenčná taxonómia, Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava, 2000
16. http://hbu.sk
17. http://zbgis.skgeodesy.sk
18. http://www.sopsr.sk
19. http://www.enviroportal.sk/
20. http://www.sazp.sk
21. http://www.vucbb.sk
22. http://www.statistics.sk/mosmis
23. http://www.upsvr-zv.sk
24. http://ww.prsa.sk

2. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU

Vyjadrenie podľa § 56 písm. e) zákona o poskytnutí odbornej pomoci k navrhovanej činnosti (OU-LC-OSZP-2023/004284-002 zo dňa 23.03.2023)
Vyjadrenie z hľadiska vplyvu na sústavu NATURA 2000 (OU-LC-OSZP-2023/004293-002 zo dňa 17.03.2023)

3. ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE

K doterajšiemu postupu prípravy „Zámeru“ a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov neboli k dispozícii žiadne doplňujúce informácie.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Fiľakovo, Január 2024

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. SPRACOVATELIA ZÁMERU

Georgica, s.r.o.
Hlavná ul. 641/36
Fiľakovo

2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....

Ladislav Tóth
za spracovateľ zámeru

.....

Georgica, s.r.o.
konateľ

Prehlásenie k ochrane osobných údajov:

Prevádzkovateľ svojim podpisom dáva súhlas na poskytnutie a použitie osobných údajov v zmysle § 13 zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Osobné údaje budú spracované na účel vymedzený osobitným zákonom. Tento súhlas sa vzťahuje na tie osobné údaje, ktoré sú uvedené v tomto dokumente. Beriem na vedomie, že údaje môžu spracovať len poverené osoby, ktoré sú povinné dodržiavať ustanovenia zákona č. 18/2018 Z.z. a že spracované údaje budú archivované a likvidované v súlade s platnými právnymi predpismi.

Ladislav Tóth, konateľ

PRÍLOHY